

32
19.06.2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, БІЗНЕСУ ТА
МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

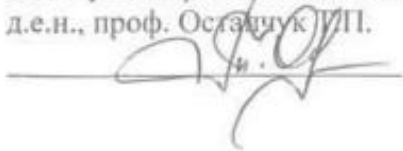
ШЕВЧУК Олександр Олександрович
(студент групи ПБ-4)

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

(представлена на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»)

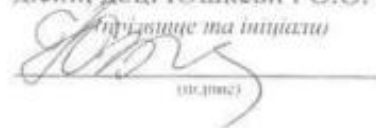
Допущено до захисту
протокол № 4
від 24.05.2023
зав. кафедри менеджменту,
бізнесу та маркетингових технологій
д.е.н., проф. Олександр П.

Керівник роботи:
к.е.н. Сотник А.А.
(наукове звання, прізвище та
ініціали)

(підпис)

Рецензент
д.е.н., доц. Юшкевич О.О.
(наукове звання та ініціали)

(підпис)

Житомир, 2023

Анотація

Шевчук О. О. Інвестиційна діяльність підприємства та напрями її удосконалення. – Рукопис.

Бакалаврська кваліфікаційна робота представлена на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». – Державний університет «Житомирська політехніка», Житомир, 2023.

У бакалаврській кваліфікаційній роботі розглянута інвестиційна діяльність підприємства та визначені напрями удосконалення відповідного процесу.

Ключові слова: інвестиції, підприємство, інвестиційна діяльність, ефективність, показники, оцінка ефективності

Annotation

Shevchuk O. O. Investment activity of the enterprise and directions of its improvement. - Manuscript.

The bachelor's qualification work is presented for obtaining the degree of higher education "bachelor", field of knowledge 07 "Management and administration" specialty 076 "Entrepreneurship, trade and exchange activity". - State University "Zhytomyr Polytechnic", Zhytomyr, 2023.

In the bachelor's qualification work, the investment activity of the enterprise is considered and the areas of improvement of the relevant process are determined.

Key words: investment, enterprise, investment activity, efficiency, indicators, evaluation of efficiency

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Розділ 1. Теоретичні основи інвестиційної діяльності підприємства.....	7
1.1. Сутність та роль інвестиційної діяльності підприємства.....	7
1.2. Система управління у сфері інвестиційної діяльності підприємства..	13
1.3. Система показників оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства.....	18
1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері інвестиційної діяльності підприємства	24
Висновки до розділу 1.....	30
Розділ 2. Аналітичне дослідження стану інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» та напрями її удосконалення.....	32
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»	32
2.2. Діагностика фінансово-економічного стану ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»	40
2.3. Оцінка існуючої системи управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»	46
2.4. Напрями удосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»	57
Висновки до розділу 2	66
Висновки	69
Список використаних джерел	73
Додатки	80

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Інвестиційна діяльність підприємства характеризує поточний стан розвитку підприємства, а також забезпечує суб'єкт господарювання додатковими джерелами економічних вигод. Питання методів та напрямів інвестування є критичним для управлінського персоналу компанії та визначає вектор подальшого розвитку підприємства. У разі доцільного управління інвестиційна діяльність здатна зменшити вплив негативних факторів на діяльність підприємства, запобігти кризовим станам. Саме тому проблема підвищення ефективності інвестиційної діяльності на підприємстві є актуальною та своєчасною на сучасному етапі розвитку економічних відносин.

Обґрунтованість вище наведених висновків щодо актуальності завдань по удосконаленню інвестиційної діяльності підприємства підтверджує значна кількість наукових досліджень у визначеній сфері. Зокрема, проблемам інвестиційної діяльності підприємства та напрямам її удосконалення присвячено роботи наступних науковців: Дж. М. Розенберг., П.О. Доуртмес, М.П. Войнаренко, Л.Б. Бушовська, А. О. Щерба та ін. Водночас, не зважаючи на вагому кількість досліджень, маємо відзначити, що подальший розвиток теоретико-методичних засад обґрунтування інвестиційної діяльності підприємства та реалізації напрямів її удосконалення залишається актуальним завданням.

Зазначене обумовило вибір теми, постановку мети та завдань бакалаврської кваліфікаційної роботи. Обрана тема повністю відповідає проблемам напряму підготовки за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Метою бакалаврської кваліфікаційної роботи є узагальнення та подальший розвиток теоретико-методичних засад інвестиційної діяльності підприємства, а також визначення напрямів її удосконалення на ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

Поставлена мета обумовила вирішення наступних **завдань**:

- визначити сутність та роль інвестиційної діяльності підприємства;

- дослідити механізм управління у сфері інвестиційної діяльності підприємства;
- визначити систему показників оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства;
- проаналізувати нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері інвестиційної діяльності підприємства;
- провести діагностику фінансово-економічного стану ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»
- проаналізувати систему управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»;
- розробити напрями підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»;
- визначити основні напрями удосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

Об'єктом дослідження у бакалаврській кваліфікаційній роботі виступає процес підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ», **предметом** – теоретичні, методичні та прикладні засади підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

Методи дослідження. Теоретико-методичною основою бакалаврської кваліфікаційної роботи виступив системно-структурний підхід, що розглядає процес управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» як цілісну структуровану систему, що є одночасно частиною управління підприємством в цілому. Вирішення поставлених у роботі завдань забезпечувалося використанням основних методів дослідження, а саме методів наукової абстракції, аналізу, синтезу, індукції, дедукції, логічного аналізу, системного підходу тощо. Для розв'язання визначених завдань також застосовувались наступні методи: монографічний – при вивченні літературних джерел та нормативно-правових актів; теоретичне узагальнення, порівняння та аналогії – для розкриття сутності поняття «інвестиційна діяльність підприємства»; класифікації – для систематизації ознак класифікації видових

проявів інвестиційної діяльності підприємства; балансовий та аналізу – для дослідження тенденцій функціонування підприємства; синтезу – для формулювання висновків про рівень інвестиційної діяльності підприємства.

Інформаційною базою дослідження виступили наукові фахові, навчальні та методичні публікації провідних українських та зарубіжних вчених, чинне законодавство України, статистичні дані, дані фінансової та управлінської звітності досліджуваного підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці напрямів підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

Структура та обсяг бакалаврської кваліфікаційної роботи. Бакалаврська кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 69 сторінках друкованого тексту. Робота містить 23 таблиці та 4 рисунки. Список використаних джерел налічує 84 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та роль інвестиційної діяльності підприємства

Інвестиції та інвестиційна діяльність завжди знаходяться в центрі уваги економічної думки. Питання про інвестиції є дуже актуальним у сучасній економіці, оскільки будь – яке підприємство формується і розвивається на основі фінансування та інвестицій, а інвестиційна діяльність визначає умови економічного розвитку.

Необхідність адаптації до процесів реформування економіки вимагає від підприємств упровадження нових форм модернізації та реконструкції діючих структур. Ці процеси економічного відновлення і зростання забезпечуються у першу чергу за рахунок інвестиційної діяльності, у процесі якої реалізуються довгострокові стратегічні цілі підприємств.

Однією з визначальних умов успішного функціонування та розвитку підприємств на всіх стадіях життєвого циклу виступає така найважливіша складова господарювання, як інвестиційна діяльність, ефективність якої багато в чому визначається вмінням використовувати сучасні методології управління. Велике значення інвестиційної діяльності та суттєві соціально-економічні реформи, що відбуваються в Україні, потребують удосконалення наявної теоретичної бази для визначення сутності, особливостей та різних аспектів управління інвестиційною діяльністю на підприємства [1].

Ефективна діяльність підприємства передбачає його розвиток та супроводжується здійсненням витрат у поточний період, що знаменує набуття суб'єктом різних майнових прав, у тому числі – і на інвестиційні об'єкти, використання яких дозволяє отримати вигоди у майбутньому як економічні, так і у вигляді сильних конкурентних позицій. Процеси, які пов'язані із

інвестиційними об'єктами відображаються поняттям «інвестиційна діяльність».

Діяльність будь-якого підприємства, так або інакше, є пов'язаною з вкладанням фінансових ресурсів у різні види активів, придбання яких потрібне для здійснення його основної діяльності, для збільшення рентабельності виробництва. Така діяльність називається інвестиційною.

Дослідження сутності поняття «інвестиційна діяльність» дасть змогу вдосконалити систему управління у сфері інвестиційної діяльності підприємства та визначити напрями інвестиційної діяльності.

Категорія «інвестиційна діяльність», як і переважна більшість інших економічних категорій, має різне тлумачення залежно від контексту, сфери вживання терміну тощо. У табл. 1.1. нами проведено критичний аналіз сутності поняття «інвестиційна діяльність підприємства».

Таблиця 1.1.

Критичний аналіз сутності
поняття «інвестиційна діяльність підприємства»

Автори	Утождження суті категорії	Переваги	Недоліки
1	2	3	4
М.Войнаренко, Л. Бушовська [2, с. 41]	– як сукупність дій і заходів з розміщення коштів (інвестицій) з метою отримання зростаючої величини прибутку і досягнення позитивного фінансового результату підприємства.	підпорядковано теорії інвестування; носить цілеспрямований характер.	– не відображає засобів реалізації дій.
Н. Давиденко [3]	– як фактор розвитку підприємства.	вказує на його вплив на стан економічної безпеки підприємства; спрямоване на реформування системи управління інвестиційною діяльністю.	– частково розкриває взаємозв'язок з іншими факторами розвитку.
П. Доуртмес [4, с. 6]	– як процес вкладання ресурсів, що забезпечують безперервність життєдіяльності підприємства.	визначення цільового спрямування; зв'язок з інноваціями.	– громіздкість розкритого поняття.

Продовження табл. 1.1

1	2	3	4
Т. Майорова [5, с. 13–15]	– як інвестиційний процес, який потребує проєктної підтримки, здійснення проєктного аналізу.	враховує всі етапи життєвого циклу інвестиційного процесу; вказує на багатогранність даного поняття; розкриває зв'язок з управлінням.	– надмірна увага до проєктної складової реалізації інвестиційних рішень.
Б. Нкайя, М. Ларка [6, с. 155–156]	– як умова забезпечення зростання ефективності підприємницької діяльності і фінансової стійкості підприємства.	– вказує на особливості здійснення інвестиційної діяльності.	– ускладнює розуміння досліджуваного поняття.
Т. Пічугіна, [7]	– як вид господарської діяльності, пов'язаний із витратами певних ресурсів.	поняття розглянуто з позиції організації процесу інвестування; вказує на необхідність управління та зв'язок з розвитком економіки підприємства.	не розкриває інвестиційної сутності поняття; відсутні цілі його здійснення.
Ю.Малахова [8]	– комплекс заходів і дій фізичних та юридичних осіб, які вкладають власні кошти з метою отримання прибутку.	враховано комплексний характер процесу; носить цілеспрямований характер.	– не відображає методів реалізації дій.
Закон України «Про інвестиційну діяльність» [9]	– як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб та держави щодо реалізації інвестицій.	розкриває види інвестиційної діяльності; розкриває зв'язок з управлінням.	– не враховує процесної складової інвестиційної діяльності.

Джерело: складено автором на основі [2-9]

Розглянемо основні особливості інвестиційної діяльності підприємства, які надає у своїй праці Безродна С.М. [10].

– інвестиції в розвиток підприємства є головною формою забезпечення зростання ефективності його діяльності;

– обсяги інвестиційної діяльності характеризуються значною нерівномірністю в окремі періоди часу;

– інвестиційна діяльність формує окремий самостійний вид грошових надходжень підприємства;

– між моментом реалізації інвестицій і отриманням додаткового прибутку

існує певний часовий розрив;

-інвестиційній діяльності властиві певні види ризиків, які в значній мірі пояснюються невизначеністю впливу різноманітних факторів зовнішнього економічного середовища.

На сучасному етапі інвестиційна діяльність підприємства має задовольнити не тільки поточні інвестиційні потреби, але і передбачити напрями і форми цієї діяльності на перспективу. Інвестиційна діяльність підприємства має свій прояв у двох видах інвестиційної стратегії. Активна інвестиційна стратегія забезпечує зростання прибутковості вкладень та передбачає відбір і реалізацію різних інноваційних проєктів. Інвестор оцінює альтернативні інвестиційні проєкти, проводить їх техніко-економічне обґрунтування, відбирає найкращі і формує відповідний інвестиційний портфель. Пасивна інвестиційна стратегія передбачає підтримку незмінного рівня розвитку підприємства. Реалізуючи цю стратегію, інвестор прагне зберегти вже досягнутий ним рівень показників своєї господарської діяльності за рахунок інвестицій [11].

В умовах ринкової економіки в абсолютній більшості випадків головною метою інвестиційної діяльності є отримання прибутку. Ця мета досягається шляхом виробництва конкретних товарів, виконанням робіт та наданням різноманітних послуг, які знаходять визнання на ринку. Інвестиції є необхідними для досягнення наступних цілей: збільшення і/або розширення сфери діяльності; зниження собівартості виробництва і реалізації продукції; збільшення та покращення структури експорту і т. ін. Інвестиційні операції, пов'язані з вкладенням грошових коштів в реалізацію інвестиційних проєктів, будуть забезпечувати одержання доходів в майбутньому [11].

Саме тому дослідження факторів впливу на розробку стратегії інвестиційної діяльності підприємства є нагальною потребою його розвитку і набувають актуальності.

В сучасних умовах ця форма інвестування для багатьох підприємств є основним напрямком інвестиційної діяльності, що дозволяє впроваджувати у

виробництво нові прогресивні технології, оновлювати основні виробничі фонди і свою продукцію, освоювати нові товарні ринки та забезпечувати постійне збільшення прибутковості і ринкової вартості підприємства. Інвестиційна діяльність підприємства може реалізовуватися за рахунок різних джерел, але, у будь-якому випадку, основні з них повинні визначатися на основі затвердженої інвестиційної політики, яка розробляється керівництвом підприємства спільно з фінансовими аналітиками.

Основу інвестиційної діяльності підприємств різних форм власності складають реальні інвестиції, які переважно здійснюються у формі капіталовкладень.

В розвитку підприємства інвестиції відіграють важливу стратегічну роль, і саме інвестиції є: головним джерелом формування виробничого потенціалу підприємства; основним механізмом реалізації стратегічних цілей; головним механізмом оптимізації структури активів; основним елементом при формуванні довгострокової структури капіталу; основною можливістю розширення виробництва; найважливішою умовою, що забезпечує зростання ринкової вартості підприємства.

Одним із визначальних факторів, що забезпечують надходження інвестиційних ресурсів є створення сприятливого інвестиційного клімату. Нині він набуває визначального характеру для виходу економіки з кризи та забезпечення конкурентоспроможного виробництва продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому продовольчих ринках. Обсяги іноземних інвестицій та їх ефективне використання є індикатором інвестиційного клімату країни і формування сприятливого середовища для іноземного капіталу. Зважаючи на це, необхідна врегульована державна політика, спрямована на створення сприятливих економічних, правових та організаційних умов для залучення іноземних інвестицій [12].

Інвестиційна політика підприємства — це комплекс заходів, які забезпечують найбільш вигідне вкладання власних, позикових і інших засобів в інвестиції з метою забезпечення стабільної фінансової стійкості роботи

підприємства в найближчій і далекій перспективі. Інвестиційна політика має бути спрямованою на забезпечення сталої фінансової стійкості підприємства не тільки в поточному періоді, але і в майбутньому.

Розробка ефективної інноваційної політики промислового підприємства тісно пов'язана з визначенням критеріїв оцінки ефективності інвестиційних проєктів. Будь-який намір інвестування має супроводжуватися програмою його реалізації. Як правило, у випадку залучення коштів зовнішніх позичальників чи інвесторів, план здійснення інвестицій є обов'язковим через те, що систематизована відповідним чином програма дій дає їм змогу прийняти адекватне рішення з огляду на прагнення максимізації прибутку та мінімізації ризику неповернення наданих коштів [13].

Відповідно до ЗУ «Про інвестиційну діяльність» також можна виділити суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності.

Об'єктами інвестиційної діяльності можуть бути будь-яке майно, в тому числі основні фонди і оборотні кошти в усіх галузях економіки, цінні папери (крім векселів), цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності, інші об'єкти власності, а також майнові права.

Суб'єктами (інвесторами і учасниками) інвестиційної діяльності можуть бути громадяни і юридичні особи України та іноземних держав, а також держави.

Інвестори суб'єкти інвестиційної діяльності, які приймають рішення про вкладення власних, позичкових і залучених майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування.

Учасниками інвестиційної діяльності можуть бути громадяни та юридичні особи України, інших держав, які забезпечують реалізацію інвестицій як виконавці замовлень або на підставі доручення інвестора [9].

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що інвестиційна діяльність підприємства є складною, але в той же час необхідною умовою забезпечення зростання ефективності його підприємницької діяльності і його фінансової стійкості.

Інвестиційна діяльність напряду пов'язана із успіхом та ефективним розвитком організації. Вона визначає механізми забезпечення інвестиційних цілей, дозволяє оцінити інвестиційні можливості організації, виявляє наявність власних джерел фінансування, визначає можливість реалізації нових інвестиційних проєктів. Дослідження теоретичних та методичних аспектів інвестиційної діяльності свідчать, що розробка інвестиційних стратегій та впровадження її реалізації на практиці призводить до підвищення ефективності і сприяє розвитку підприємства [11].

Підсумовуючи результати дослідження, можна стверджувати, що правове визначення інвестиційної діяльності розглядається зі сторони цивільних відносин, які виникають у результаті такої діяльності, а за визначеннями П(С)БО та М(С)БО акцент робиться на вкладенні грошових коштів у те, що не є їхнім еквівалентом. Провідні ж економісти у своїх визначеннях роблять акцент на економічній вигоді такої діяльності, тобто отримання прибутку. Визначення останніх, на нашу думку, є більш економічно правильними, оскільки висвітлюють інвестиційну діяльність у більш широкому значенні та чітко визначають її мету. Саме тому у даній роботі інвестиційна діяльність буде розглядатися саме зі сторони дій підприємства по забезпеченню свого зростання та покращення фінансового стану.

Після детального ознайомлення із сутністю та змістом інвестиційної діяльності підприємства варто розглянути систему управління у сфері інвестиційної діяльності підприємства.

1.2. Система управління у сфері інвестиційної діяльності підприємства

Досягнення очікуваного ефекту від інвестиційної діяльності можливо забезпечити за допомогою формування та реалізації відповідної системи управління інвестиційною діяльністю підприємства, котра повинна стати інструментом раціонального використання інвестицій, передусім доцільності

визначення їх обсягів та структури, вибору пріоритетів інвестування та підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів.

Впорядкована та налагоджена система управління є запорукою ефективної діяльності будь-якого підприємства. В свою чергу ефективне управління інвестиційною діяльністю сприяє стабільності та ліквідності підприємства, можливості отримувати прибуток, при цьому покриваючи всі свої витрати. Оскільки інвестиційна діяльність спрямована на розвиток виробництва, його технологічне вдосконалення, отримання прибутку, нарощування капіталу, то управління інвестиційною діяльністю виступає підсистемою системи управління підприємством, яка спрямована на створення передумов для підвищення ефективності інвестиційних процесів та всієї діяльності підприємства загалом [14].

До інструментів управління інвестиційною діяльністю належить кадрове, правове, інформаційно-технічне, організаційне, методичне, фінансово-економічне забезпечення системи управління інвестиційною діяльністю підприємства [15].

За результатами проведеного дослідження окреслимо завдання, які спрямована вирішувати система управління інвестиційною діяльністю підприємства:

- визначення основних напрямів інвестиційної діяльності відповідно до фінансової та загальної стратегій розвитку підприємства (розроблення інвестиційної стратегії);
- дослідження інвестиційного клімату і кон'юнктури інвестиційного ринку;
- оцінка інвестиційної привабливості об'єкта інвестування;
- визначення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів;
- оцінка ефективності реалізації інвестиційних проєктів;
- формування інвестиційного портфеля враховуючи прийнятні ризики і рівень прибутковості;
- контроль інвестиційної діяльності [15,16].

На основі проведених досліджень праць [6-13] підсумовуємо, що автори

рекомендують впроваджувати наступну систему управління інвестиційною діяльністю підприємства (рис. 1.1).

Феср О.В. у своїй праці [17] визначає певний комплекс функцій, які реалізує система управління інвестиційною діяльністю на підприємстві, а саме:

- прогнозування та планування - передбачає визначення перспектив та майбутнього стану діяльності підприємства за допомогою реалізації інвестицій, формування мети і завдань управління інвестиційною діяльністю підприємства, формування його інвестиційної стратегії розвитку;

- організація - передбачає процес створення структури управління інвестиційною діяльністю у загальній структурі управління, розробку інвестиційних проєктів, формування інвестиційного портфеля, визначення необхідних обсягів інвестиційних ресурсів та джерел їх формування;

- мотивація - передбачає спонукання усіх працівників до ефективної діяльності для досягнення цілей організації. Правильна мотивація спонукає працівників до об'єднання зусиль, чіткого розподілу обов'язків, активізації творчого потенціалу, що сприятиме досягненню поставлених цілей;

- облік і аналіз - ведення обліку фінансових і капітальних інвестицій, інвестиційних надходжень і витрат, аналіз інвестиційного клімату та галузі досліджуваного підприємства, показників його господарської діяльності, аналіз плану капітальних вкладень, джерел фінансування інвестиційних проєктів, ефективності довгострокових вкладень, оцінка ефективності інвестицій та інвестиційних проєктів [18];

- контроль та моніторинг - визначення ефективності управлінських рішень і в разі необхідності внесення необхідних коректив, проведення постійного нагляду та контролю за процесом освоєння інвестицій, управління інвестиційними процесами. Мета контролю – сприяти відповідності фактичних результатів запланованим.

- регулювання та координація – розробка, реалізація інвестиційної діяльності.

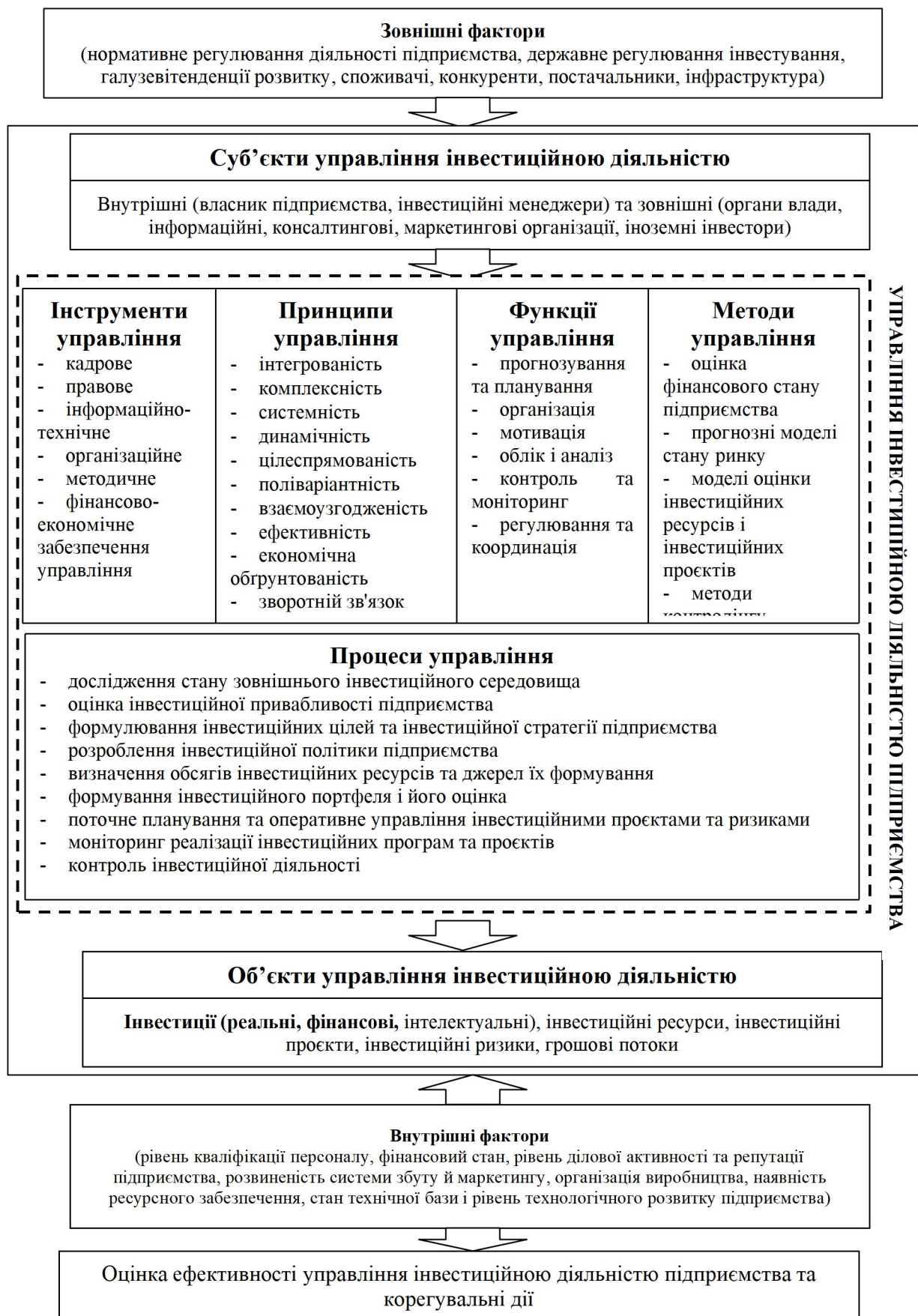

Рис. 1.1. Система управління інвестиційною діяльністю підприємства

Джерело: на основі дослідження [6-13]

За допомогою реалізації вище вказаних функцій управління через елементи управлінського процесу, використовуючи набір інструментів і методів управління інвестиційною діяльністю, спрямованих на досягнення головної мети підприємства – одержання прибутку, враховуючи постійні зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі діяльності підприємства комплексна система управління інвестиційною діяльністю визначає принципи, порядок, послідовність і регламентацію дій щодо впливу суб'єктів управління інвестиційною діяльністю на об'єкти [18].

Представимо коротку характеристику інструментів забезпечення комплексної системи управління (див. рис. 1.1.) інвестиційною діяльністю підприємства.

Кадрове забезпечення управління інвестиційною діяльністю передбачає регулювання взаємовідносин управлінських і виробничих служб підприємства в процесі управління інвестиційною діяльністю, їх права і обов'язки, розподіл відповідальності між виконавцями, а також підготовка відповідних фахівців, формування мотиваційного механізму забезпечення належного виконання персоналом управлінських функцій.

Правове забезпечення передбачає нормативно-правове регулювання інвестиційної діяльності підприємства (законодавчі та нормативні акти держави), створення бази даних нормативної документації, яка регламентує господарську та інвестиційну діяльність підприємства; розвиток юридичної підтримки інвестиційної діяльності.

Інформаційно-технічне забезпечення управління інвестиційною діяльністю включає сукупність технічних засобів та збір необхідної інформації, її обробку, оптимізацію інформаційних потоків підприємства, дослідження інформаційних показників, які необхідні для проведення аналізу, планування, прийняття управлінських рішень тощо, а також підготовку різних сценаріїв управління інвестиційною діяльністю.

Організаційне забезпечення управління інвестиційною діяльністю включає взаємопов'язану сукупність структурних підрозділів підприємства, які

забезпечують розробку та прийняття рішень щодо управління інвестиційною діяльністю й несуть повну відповідальність за реалізацію цих рішень.

Методичне забезпечення управління інвестиційною діяльністю включає сукупність методик, правил, рекомендацій та передбачає формування облікової політики підприємства для цілей управління інвестиційною діяльністю, посадових інструкцій інвестиційних менеджерів, форм управлінської звітності.

Фінансово-економічне забезпечення управління інвестиційною діяльністю підприємства включає систему заходів, спрямованих на оптимізацію фінансових потоків підприємства (амортизаційні відрахування, ставки податків, валютні курси, ціна, відсоткові ставки, фінансові санкції та ін.) [19].

Отже, запропонована система управління інвестиційною діяльністю підприємства дозволяє комплексно управляти всіма складовими компонентами інвестиційної діяльності з метою підвищення її ефективності та реалізації перспективних напрямів інвестиційної політики підприємства, сприяє оптимальній організації інвестиційних процесів підприємства, підвищенню його конкурентоздатності з врахуванням змін у зовнішньому і внутрішньому середовищі діяльності підприємства.

На нашу думку, в результаті застосування саме такої комплексної системи управління інвестиційною діяльністю (див. рис. 1.1.) підприємство може бути стабільним та ліквідним, тобто матиме змогу отримувати прибуток, при цьому покриваючи усі свої видатки та створення умов для найбільш ефективного протікання процесів інвестування.

1.3. Система показників оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства

Нами вже було визначено, що інвестиційна діяльність є невід'ємною частиною функціонування підприємства. Якщо звернутися до ЗУ «Про підприємницьку діяльність», то з самого визначення «підприємництва» можна виокремити, що основною метою діяльності суб'єкта господарювання є

отримання прибутку: «Підприємництво — це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством» [20]. Таким чином і для інвестиційної діяльності надзвичайно важливим стає питання оцінки її прибутковості, ефективності.

Оскільки інвестиційна діяльність може проявлятися в операціях з різноманітними за природою, характером та формою активами, то й методології та методичних підходів до оцінки такої діяльності існує досить широкий спектр. Найбільш загальним, відносно поверхневим є аналіз показників з фінансової звітності підприємства.

Сьогодні всі методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства базуються на простій традиційній схемі: початкові інвестиції при реалізації будь-якого проєкту генерують в обсяг грошових потоків.

Інвестиційна діяльність визнається ефективною, якщо цей потік достатній для повернення початкової суми інвестицій та забезпечення необхідної норми дохідності на вкладений капітал.

Основні методи оцінки спираються на проєктні, планові та фактичні дані про витрати та результати, обумовлені реалізацією інвестиційних проєктів в подальшій ефективній інвестиційній діяльності підприємства.

Розглянемо методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів, які поділяються на статистичні (що не враховують фактор часу) та динамічні (що враховують фактор часу) (табл. 1.2.).

Таблиця 1.2.

Методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів

Статистичні методи			Динамічні методи	
1.	Період окупності інвестицій	1.	Метод чистої приведеної вартості	
2.	Коефіцієнт ефективності інвестицій	2.	Метод індексу рентабельності	
3.	Коефіцієнт рентабельності інвестицій	3.	Метод визначення дисконтованого періоду окупності	
4.	Метод приведених витрат	4.	Метод внутрішньої норми доходності інвестицій	
5.	Метод приведених доходів	5.	Модифікована внутрішня норма прибутковості	

Джерело: складено автором на основі [17]

Виділені статистичні (що не враховують фактор часу) або традиційні (прості) методи оцінки економічної ефективності інвестиційних проєктів, такі як період окупності інвестицій – PP (Payback Period) і коефіцієнт ефективності інвестицій ARR (Accounted Rate of Return), відомі давно й широко використовувалися у національній та європейській практиці ще до того, як загальне визнання отримала концепція, заснована на дисконтуванні грошових надходжень. Коефіцієнт рентабельності інвестицій (ROI) або рентабельності активів є один із основних індикаторів конкурентоспроможності, показує необхідну суму інвестицій витрачених підприємством для отримання однієї грошової одиниці чистого доходу.

Динамічні (що враховують фактор часу) або методи дисконтування, засновані на дисконтуванні грошових потоків. При використанні цих методів важливою складовою є пошук ставок дисконтування, які дозволяють привести доходи та витрати до значення, наближеним до реальних. Дисконтування являє собою процес перерахунку майбутньої вартості грошового потоку в поточну. При виборі ставки дисконтування треба враховувати інфляційні процеси, вартість всіх джерел для інвестицій та можливі показники ризиків.

Так як інвестиційна діяльність й, відповідно, інвестиційні проєкти, впровадження яких обумовлює результати інвестиційної діяльності, можуть відрізнятися за своїми характеристиками та цілями, то й ефективність кожного такого проєкту можна розглядати з різних точок зору. Основні види

ефективності при оцінці інвестиційної діяльності підприємства наведені у таблиці нижче.

Таблиця 1.3.

Основні види ефективності інвестиційної діяльності підприємства

Вид ефективності інвестиційної діяльності	Призначення	Необхідні критерії здійснення інвестиційної діяльності
1	2	3
Комерційна (фінансова)	Визначається при оцінці комерційних проєктів співвідношенню фінансових витрат та результатів, які забезпечать необхідну норму прибутковості	Позитивне сальдо накопичених реальних грошей в будь-якому часовому інтервалі, де суб'єкт проєкту здійснює та отримує доходи
Бюджетна	Ефективність інвестиційних стратегічних рішень визначаються з точки зору бюджетів різних рівнів (державного, регіонального, місцевого)	Бюджетний ефект, який використовується для оновлення передбачених в проєкті заходів регіональної інвестиційної політики
Соціальна (суспільно значима, корисна)	Ефективність проєкту відображає з точки зору суспільства при цьому передбачається, що суспільство отримає всі результати і понесе всі витрати, пов'язані з реалізацією проєкту	Відображення ефективності проєкту з точки зору інтересів громадського господарства в цілому, а також суб'єктів здійснення проєкту підприємств
Екологічна	Вимірюється результати системи управління навколишнього середовища, пов'язані з контролем організацією екологічних аспектів, оснований на її екологічній інвестиційній політиці, а також на цільових та планових екологічних показниках	Екологічною складовою є економічний збиток від забруднення навколишнього середовища, який представляє собою вартісне вираження соціально-економічних наслідків реалізації проєкту, втратою доходів

Джерело: складено автором на основі [17]

Для кожного з наведеного у таблиці вище виду ефективності інвестиційного проєкту можна підібрати свій індивідуальний математичний розрахунок конкретного показника (див. табл. 1.3).

Найбільшого поширення через свою універсальність застосуванні

набули наступні показники:

- Чистий дисконтований дохід (NVP);
- Внутрішня норма дохідності (IRR);
- Індекс рентабельності (PI);
- Модифікована внутрішня норма дохідності (MIRR);
- Дисконтований період окупності (DPP);
- Коефіцієнт рентабельності інвестицій (ROI) [17].

Таблиця 1.4

Основні показники оцінки ефективності інвестиційної діяльності
підприємства

Показник	Сутність
Чистий дисконтований дохід (NVP)	Використовується для визначення абсолютної величини ефекту від реалізації проєкту
Внутрішня норма дохідності (IRR)	Розраховуються верхня межа припустимого рівня дисконтованої ставки, перевищення якої робить проєкт збитковим
Індекс рентабельності (PI)	Використовується для визначення відносної величини ефекту від реалізації проєкту
Модифікована внутрішня норма дохідності (MIRR)	Модифікована внутрішня норма доходності передбачає надходження такої внутрішньої норми дохідності, яка дозволяє спів ставити поточну оцінку інвестиційних витрат та майбутню вартість грошового потоку за проєктом. Розраховується при визначенні відсоткової ставки
Період окупності (PP)	Тривалість часу, протягом якого не дисконтовані прогностні надходження грошових коштів перевищують не дисконтовану суму інвестицій, тобто це кількість років, необхідних для відшкодування інвестицій
Дисконтований період окупності (DPP)	Визначає проміжок часу необхідний для того, щоб відшкодувати початкові інвестиції з урахуванням часу
Коефіцієнт рентабельності інвестицій (ROI)	Дає змогу визначити, яку суму інвестиції треба витратити для отримання однієї грошової одиниці чистого прибутку

Джерело: складено автором на основі [17]

В табл. 1.5 представимо зв'язок вище вказаних показників з видами ефективності та ефекту від реалізації інвестицій.

Таблиця 1.5.

Види ефективності від реалізації інвестицій

Вид ефективності	Сутність	Ефект	Показник
Комерційна (фінансова, економічна)	Визначається шляхом порівняння ефекту від реалізації проєкту та витрат на його розробку, впровадження, підтримку. Під ефектом часто розуміють збільшення прибутку за рахунок зменшення собівартості, або збільшення виручки завдяки якості.	Економічні ефекти від реалізації інвестиційного проєкту: приріст обсягу продажів; зростання продуктивності праці; скорочення управлінських витрат; отримання прибутку від впровадження вина- ходів і ноу-хау.	Чиста приведена вартість (NPV)
Бюджетна	Визначається за різними рівнями бюджету (державним, регіональним, місцевим) і враховує фінансові наслідки впровадження проєкту для кожного з них.	Бюджетний ефект – це перевищення доходів відповідного бюджету над видатками у контексті реалізації інвестиційного проєкту.	Індекс прибутковості інвестицій (PI)
Соціальна (суспільно значима, корисна)	Визначається з урахуванням інтересів як народного господарства у цілому, так і окремих регіонів і галузей, конкретних організацій і підприємств, що задіяні у реалізації проєкту. Оскільки суспільство отримує всі результати, передбачається, що воно також несе відповідальність за витрати, пов'язані з реалізацією проєкту.	До суспільно значимих ефектів можна віднести: підвищення рівня життя (збільшення доходів населення, скорочення рівня цін на товари та тарифів); покращення життєвих умов (підвищення рівня зайнятості і освіти, якісна підготовка кадрів, забезпечення об'єктами культури, спорту, мистецтва) підвищення якості здоров'я та збільшення довголіття (розвиток медичної сфери покращення умов праці).	Внутрішня норма доходності (IRR)
Екологічна	Є результатом взаємодії інвестиційного проєкту з навколишнім середовищем і передбачає визначення цільових та планових екологічних показників та контроль над їх рівнем.	Екологічні ефекти від реалізації проєкту: скорочення промислових викидів; підвищення рівня екологічності; вторинна переробка; відповідальність за порушення екологічного законодавства.	Термін окупності (PP)

Джерело: на основі дослідження [20]

Методика оцінки ефективності інвестицій дає можливість одержувати достовірні результати навіть за умови невизначеності зовнішніх чинників економічного середовища і дає змогу майбутнім інвесторам приймати раціональні управлінські рішення.

Перспектива подальшого дослідження проблеми оцінки інвестиційного проєкту в умовах невизначеності полягає у розробленні раціональної інвестиційної політики суб'єкта господарювання

Таким чином нами було розглянуто основні підходи, методи та показники визначення ефективності інвестиційної діяльності підприємства. Обґрунтування обраних для даного дослідження методів та більш детальне їх розкриття наведено у наступному розділі дипломної роботи.

1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері інвестиційної діяльності підприємства

Сьогодні правова система України включає велику кількість законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в інвестиційній сфері. При цьому основою нормативно-правового регулювання в зазначеній сфері є закони.

Процес формування сучасної нормативно-правової бази, який розпочався з моменту прийняття Акту проголошення незалежності України, покликаний регулювати інвестиційні процеси в Україні.

Законодавча база є найважливішим напрямом державного регулювання інвестиційної діяльності підприємства. Правовий режим інвестування в Україні визначається національним законодавством, яке, у свою чергу, складається з великої кількості нормативних актів.

Одним з перших кроків щодо врегулювання відносин у інвестиційній сфері в Україні стало прийняття Верховною Радою України законів України «Про захист іноземних інвестицій на Україні» від 10 вересня 1991 року № 1540а-ХІІ та «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 року № 1560-

XII [9].

Основне спрямування Закону України «Про інвестиційну діяльність» полягає у забезпеченні рівного захисту прав, інтересів і майна суб'єктів інвестиційної діяльності незалежно від форм власності, а також на ефективне інвестування економіки України, розвитку міжнародного економічного співробітництва та інтеграції [9]. Вказаним нормативно-правовим актом встановлено загальні правові, економічні та соціальні умови інвестиційної діяльності на території України, визначено загальні положення та порядок здійснення інвестиційної діяльності, державного регулювання інвестиційної діяльності, гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності, захист інвестицій тощо.

Форми, методи та засоби регулювання інвестиційної діяльності регламентовані нормативними актами різних галузей права. Приміром, відносини щодо участі держави у статутних капіталах господарських товариств є цивільними і регламентуються нормами цивільного права, а надання субсидій і субвенцій з бюджетів усіх рівнів відноситься до сфери дії бюджетного права. Аналогічним прикладом може служити надання інвестиційних кредитів для реалізації лізингових проєктів у вигляді капітальних вкладень, яке на законодавчому рівні регулюється бюджетним законодавством і законами України «Про інвестиційну діяльність».

На нашу думку, ЗУ «Про інвестиційну діяльність» недостатньо широко висвітлює поняття інвестиційної діяльності, зводячи її визначення до поняття «інвестиції», яке у нормативно-правовому акті трактується наступним чином: «Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [9].

Розглянемо далі інвестиційне законодавство України.

Також важливе значення має прийнятий 17 лютого 2000 року Закон України «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів

підприємницької діяльності створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження» № 1457-III, який спрямований на захист конкуренції між суб'єктами підприємницької діяльності, створеними без залучення коштів або майна (майнових чи немайнових прав) іноземного походження, та суб'єктами підприємницької діяльності, створеними за участю іноземного капіталу, забезпечення державного захисту вітчизняного виробника та конституційних прав і свобод громадян України. Вказаним Законом визначено, що спеціальне законодавство України про іноземні інвестиції, а також державні гарантії захисту іноземних інвестицій визначені законодавством України, не регулюють питання валютного, митного та податкового законодавства, чинного на території України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (стаття 3 Закону) [9].

Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» регулює відносини, що виникають під час розміщення, обігу цінних паперів і провадження професійної діяльності на фондовому ринку, з метою забезпечення відкритості та ефективності функціонування фондового ринку [9].

Закон України "Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні", визначає організаційні, правові та фінансові засади державної підтримки інвестиційних проєктів з метою створення сприятливих умов для залучення в Україну значних інвестицій (внутрішніх і зовнішніх), створення нових робочих місць, стимулювання економічного розвитку регіонів та зростання конкурентоспроможності економіки України.

Закон України «Про господарські товариства» визначає поняття і види господарських товариств, правила їх створення, діяльності, а також права і обов'язки їх учасників та засновників [9].

Окреме місце в системі інвестиційного законодавства Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та інвестиційні фонди)» № 2299-III, який визначає правові та організаційні основи створення, діяльності та відповідальності суб'єктів спільного інвестування, особливості управління їх

активами, встановлює вимоги до складу, структури та зберігання активів, особливості розміщення та обігу цінних паперів інститутів спільного інвестування, порядок та обсяг розкриття інформації інститутами спільного інвестування з метою залучення та ефективного розміщення фінансових ресурсів інвесторів тощо [9].

Закон України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності у Закарпатській області» та ін. області (крім Донецької і Луганської). Згідно з цим Законом запроваджується на строк 15 років спеціальний режим інвестиційної діяльності у Закарпатській області (далі - спеціальний режим інвестиційної діяльності) щодо реалізації інвестиційних проєктів у пріоритетних видах економічної діяльності, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України. Установити, що інвестиційні проєкти, які реалізуються у пріоритетних видах економічної діяльності, є пріоритетними для залучення кредитів, що надаються під державні гарантії, від іноземних держав, міжнародних фінансових організацій, іноземних банків, інших фінансово-кредитних установ [9].

Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» № 991-XI, що визначив правові та економічні засади запровадження та функціонування спеціального режиму інноваційної діяльності технологічних парків в окремих містах України [9].

Законодавчі акти та законопроекти спрямовані на удосконалення регулювання відносин в інвестиційній сфері та мають свій предмет та мету. Така розгалужена система нормативно-правових актів свідчить про те, що держава вживає заходи з метою створення в Україні належних умов здійснення інвестиційної діяльності шляхом закріплення на законодавчому рівні принципів та правил її здійснення.

На сьогодні в Україні існує велика кількість нормативно-правових актів, що регулюють відносини в інвестиційній сфері, і в цілому можна стверджувати, що правове підґрунтя для здійснення інвестиційної діяльності створено.

Проте, за результатами нашого дослідження можна зробити висновок, що

національне законодавство у сфері регулювання інвестиційної діяльності нестабільне, нормативно-правова база зазнає постійних змін, оскільки в процесі її формування одні нормативно-правові акти приймаються, інші відміняються, або їх положення знаходять своє відображення в інших нормативно-правових актах.

Аналіз стану правового регулювання в інвестиційній сфері України свідчить про те, що інвестиційне законодавство потребує подальшого вдосконалення, адже незважаючи на розгалужену систему правових актів, говорити про цілісну і взаємоузгоджену систему законодавства наразі передчасно.

Разом з тим, незважаючи на цілий ряд проблем, все ж, як свідчить вищевикладене, в останні роки ведеться активна робота щодо врегулювання відносин в інвестиційній сфері, а національне інвестиційне законодавство наближається до стабілізації.

У міру розширення господарських зв'язків та подальшої інтеграції українського бізнесу в міжнародну економіку вплив інвестиційного руху стає все більш вагомим. У той же час подальший інвестиційний розвиток відносин призводить до зростання динамічності ділового життя і одночасної його невизначеності щодо інформаційного забезпечення. Ці та ряд інших факторів змушують підприємства шукати нові шляхи й підходи для подальшого розвитку інформаційного забезпечення підтримки інвестиційної діяльності підприємств.

Концентрація на підприємствах значних організаційних, технологічних та інтелектуальних ресурсів, а також науково-виробничого потенціалу повинна створити передумови для нарощування обсягів інвестицій в розробку і виробництво високоефективної і конкурентоспроможної продукції на основі ефективного інформаційного забезпечення.

Однак, економічна ситуація, що склалася в даний час, виявляє ряд проблем при створенні сприятливого інвестиційного та кредитного клімату в рамках інформаційного забезпечення, а саме:

- обмежені інформаційні можливості держави щодо підтримки нових

економічних структур;

- відсутність достатнього обсягу вільних фінансових ресурсів, необхідних для створення інформаційної структури ринку капіталів;

- система бухгалтерського обліку, що дозволяє інвестиційним реципієнтам приховувати отримані ресурси і вкривати їх нецільове використання [21].

В інвестиційному процесі постійно присутня багатоваріативність інвестування. З метою підвищення ефективності інвестиційного процесу, необхідно здійснювати інвестиції лише відповідно до прогнозованого рівнем прибутковості від конкретної інвестиційної цінності. Відповідна оцінка ефективності з використанням сучасних методик, потребує використання сучасних пакетів прикладних програм для забезпечення оперативних і якісних проєктів. Рішення підвищити ефективність і керованість інвестиційних проєктів полягає в реструктуризації системи інформаційного забезпечення управління підприємством, яка в підсумку виявилася б краще пристосованою до обліку виникаючих змін у внутрішньому і зовнішньому середовищі підприємства і була б здатною забезпечити адаптацію до нових вимог з найменшими затратами.

В умовах зростання обсягів інформації та швидкості її передачі складність задачі інформаційного забезпечення підприємства обумовлена самою природою інформації як ресурсу, а також недосконаlostями і її асиметричністю, які мають практично повсюдне поширення і створюють значні труднощі для успішної інвестиційної діяльності [22].

Незважаючи на відкриття та досягнення сучасних інформаційних систем, слід визнати, що існує значний розрив між наукою і практикою. Сучасні системи інформаційного забезпечення залишаються недосконалими в тій частині, що не враховують інформаційні та поведінкові аспекти, необхідні для прийняття управлінських рішень в сфері інвестування, носять рутинний і незатратний характер. У зв'язку з цим проблеми інформаційного забезпечення при побудові системи управління виявляються тим більш актуальними, а управлінські моделі потребують доопрацювання та збагачення останніми

досягненнями економічної науки.

Висновки до розділу 1

Інвестиційна діяльність – це важливий комплексний критерій ефективності діяльності підприємства. У рамках бакалаврського дослідження, під інвестиційною діяльністю пропонуємо розуміти сукупність дій і заходів з розміщення коштів (інвестицій) з метою отримання зростаючої величини прибутку і досягнення позитивного фінансового результату підприємства, як інструмент нарощування економічного потенціалу, характер якого може свідчити про поточний рівень розвитку суб'єкту господарювання та його стратегічні напрями.

Система управління інвестиційною діяльністю підприємства – це оптимальна сукупність форм, структур, методів, засобів і функцій управління, які покликані сприяти цілеспрямованому оперативному регулюванню діяльності за напрямками управління інвестиційною діяльністю для забезпечення відповідності фактичного стану підприємства заданим параметрам. Запропонована система управління інвестиційною діяльністю підприємства дозволяє комплексно управляти всіма складовими компонентами інвестиційної діяльності з метою підвищення її ефективності та реалізації перспективних напрямів інвестиційної політики підприємства, сприяє оптимальній організації інвестиційних процесів підприємства, підвищенню його конкурентоздатності з врахуванням змін у зовнішньому і внутрішньому середовищі діяльності підприємства.

Система показників оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства є важливим інформаційно-аналітичне підґрунтям управління в цілому, адже формує управлінські рішення. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємства здійснюється у визначеній послідовності та передбачає розрахунок системи показників.

Нормативно-правове регулювання є одним з ключових чинників зовнішнього середовища, що визначає умови функціонування підприємства в цілому та управлінням інвестиційною діяльністю зокрема. Законодавча база України складається з декількох рівнів, від Конституції України до підзаконних нормативно-правових актів. Інформаційне забезпечення відносин у сфері управління інвестиційною діяльністю включає систему внутрішніх та зовнішніх інформаційних джерел, використання яких забезпечує обґрунтованість управлінських рішень у відповідній сфері.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» ТА НАПРЯМИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» це підприємство, що спеціалізується на торгівлі сільськогосподарської техніки передових світових виробників (CLAAS, LEMKEN, GERINGHOFF та VALLEY). Загальна інформація про підприємство подана в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Загальна інформація про ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Повне найменування	Товариство з обмеженою відповідальністю «АГРОТЕХСОЮЗ»
Код ЄДРПОУ	24918458
Дата реєстрації	23.05.1997
Засновники	Дергалюк І.В. (частка 90%), Дергалюк Л.С. (частка 10%)
Види діяльності	46.61 Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням (основний) 29.32 Виробництво інших вузлів, деталей і приладдя для автотранспортних засобів 45.31 Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів 77.31 Надання в оренду сільськогосподарських машин і устаткування 52.10 Складське господарство 64.91 Фінансовий лізинг 33.12 Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення 45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів 77.11 Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів 52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту 77.12 Надання в оренду вантажних автомобілів 49.41 Вантажний автомобільний транспорт
Контактна інформація	Місцезнаходження: 08623, Київська обл., Васильківський р-н, смт. Калинівка, вул. Залізнична, 49 Фактична (поштова) адреса: 08625, Київська обл., Васильківський р-н, с. Путрівка, вул. Заводська, 2 Телефон: +38 (045) 714 2410, E-mail: office@ats.in.ua

Джерело: складено автором на основі [23]

Забезпечуючи виробників сільськогосподарської продукції надійною

технікою, професійним сервісом та якісними запчастинами для прибуткового ведення діяльності, компанія «АГРОТЕХСОЮЗ» реалізовує свою місію – відтворення базової та найголовнішої галузі українського національного господарства. ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» класифікується як середнє підприємство (відповідно до Закону №2164-VII [24]), так як відповідає двом із трьох критеріїв: чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) — до 40 мільйонів євро (у 2021 році – 1,6 млн. грн) та середня кількість працівників — до 250 осіб (у 2021 році – 102 працівники).

Управління в компанії здійснюється за допомогою лінійної структури, у якій власник виконує роль директора, а усі відділи прямо підпорядковані йому. Лінійна модель організаційної структури ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» зображена на рис. 2.1.

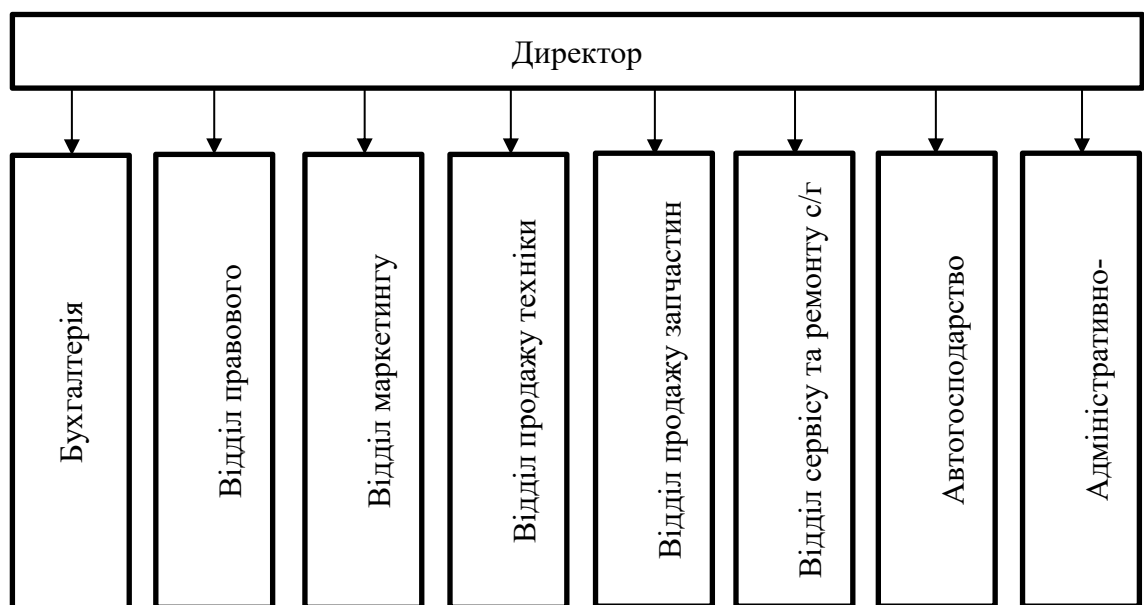

Рис. 2.1. Організаційна структура ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Джерело: складено автором на основі [23]

ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» було засновано у 1997 році як центр сервісного обслуговування та поставки запасних частин до сільськогосподарської техніки німецького виробництва CLAAS. За 24 роки на ринку підприємство сформувало позитивний імідж надійного бізнес-партнера та значно наростило свої потужності. Зараз «АГРОТЕХСОЮЗ» - це ціла

мережа представництв з майданчиками для техніки, складами запасних частин, сервісними інженерами та спеціалістами з продажу в Київській, Чернігівській, Сумській, Харківській, Полтавській, Одеській та Херсонській областях (рис. 2.2.)

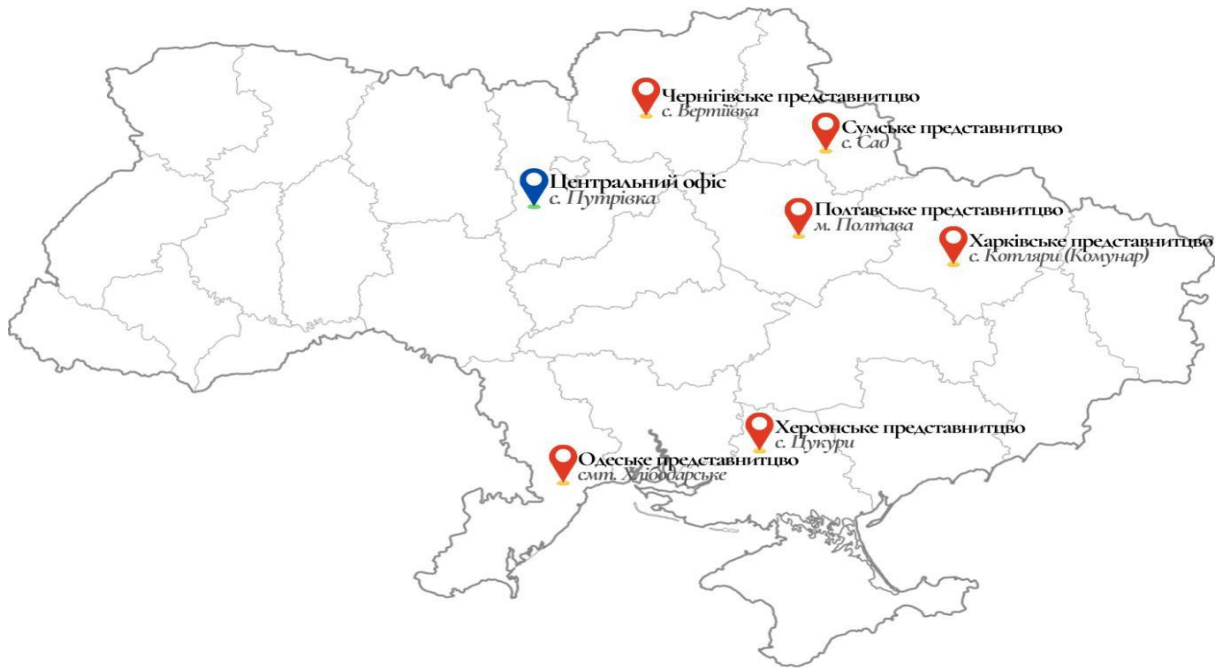

Рис. 2.2. Карта представництв ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» у 2021 році

Джерело: складено автором на основі [25]

Розташування представництв компанії зумовлене сільськогосподарським зонуванням. В лісостеповій зоні найчастіше вирощують озиме жито, гречку та овес, а в степовій – озиму пшеницю, кукурудзу та соняшник. Україна має високий ступінь освоєння земельного фонду – 60% площі країни становлять сільськогосподарські угіддя. Ефективне господарювання на цій території можливе лише з допомогою спеціальної техніки.

ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» є офіційним дилером провідних світових виробників сільськогосподарської техніки. Опис асортименту техніки наведено в таблиці 2.3. Асортиментна лінія техніки, яку пропонує на продаж «АГРОТЕХСОЮЗ» налічує 7 брендів (CLAAS, AMAZONE, Steketee, Valley, Geringhoff, LEMKEN, ALPEGO), 30 категорій, більше 100 найменувань техніки, що в свою чергу здебільшого представлені кількома моделями.

Детальна інформація про кожну одиницю техніки представлена на сайті компанії [23]. Вона включає огляд кожної машини, технічні характеристики, детальний опис, фото і відео анімацію, перелік сумісного обладнання та усі відповідні документи.

Таблиця 2.2.

Асортимент техніки ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Виробник	Категорія товару	Найменування
1	2	3
		LEXION 8700-7600
	Зернозбиральні комбайни	LEXION 6800-6700 TRION 700
		TRION 600/500
		JAGUAR 980-940
	Кормозбиральні комбайни	JAGUAR 870-830 Приставки JAGUAR
		SHREDLAGE®
		XERION 5000-4000
		AXION 950-920
	Трактори	AXION 850 / 820
		ARION 640-620 C
		ARION 430-410
	Телескопічні навантажувачі	SCORPION 1033-635
		QUADRANT 4000
	Тюкові прес-підбирачі	QUADRANT 4200 QUADRANT 5200
		QUADRANT 5300
CLAAS		ROLLANT 455 * / 454 UNIWRAP ROLLANT 620
	Рулонні прес-підбирачі	VARIANT 485-460 ROLLANT 540 RF / RC / RC COMFORT
		VARIANT 470/450
		ROLLANT 520
		Дискові косарки DISCO
		Ворушитель VOLTO
	Кормозаготівельна техніка	Валкоутворювач LINER Причіп-підбирач CARGOS 8500-8300
		Причіп CARGOS 760-740
		Причіп-підбирач Універсал CARGOS 9600-9400
		Системи паралельного керування
		Оптимізація роботи машини
		Телеметрія
	EASY	Високоточне рослинництво
	(технології)	AGROCOM
		Відеосистеми CLAAS PROFI CAM 3
		Термінали CLAAS

Продовження таблиці 2.2

1	2	3
		CLAAS POWER SYSTEMS
	Плуги	HEKTOR
		Cayros
		DMC Primera; Citan
AMAZONE		Cirrus; Cayena
	Пневматичні сівалки	Condor Avant
		AD-P Special
	Механічні сівалки	Cataya Навісна сівалка D9 Насадна сівалка AD
	Ротаційні борони	Ротаційний культиватор KG
	Самохідні обприскувачі	Самохідний обприскувач Pantera 4503
	Внесення добрив	Причіпний розподільник ZG-TS Причіпний розподільник ZG-B ZA-M Розкидач добрив Навісний розкидач ZA-V Навісний розподільник ZA-TS
	Причіпні обприскувачі	Причіпний обприскувач UX Super Причіпний обприскувач UG
Steketee	Просапна техніка	Культиватор IC-Weeder
Valley	Системи зрошування	Системи кругового зрошення VALLEY Буксировані системи кругового зрошення Системи фронтального зрошування VALLEY Система CORNER Термінали Valley Icon
Geringhoff	Жатки для збирання кукурудзи	GERINGHOFF MAIS STAR Rota Disc® Horizon Star® II
LEMKEN	Посівні комплекси	COMPACT-SOLITAIR
	Пневматичні сівалки	LEMKEN SOLITAIR LEMKEN AZURIT
	Електроніка	Обробка ґрунту за допомогою FIELDTRONIC Термінал CCI 1200
	Системоносій	GIGANT 10 GIGANT 12
	Плуги	LEMKEN TITAN Напівнавісний плуг Diamant LEMKEN JUWEL Навісний оборотний плуг EUROPAL Навісний оборотний плуг VARIOPAL
	Ґрунтоущільнювачі	LEMKEN VARIOPACK
	Механічні сівалки	LEMKEN SAPHIR
	Стерньові культиватори	LEMKEN KRISTALL LEMKEN KORALIN LEMKEN KARAT
	Дискові борони	LEMKEN RUBIN LEMKEN HELIODOR
	Ротаційні борони	LEMKEN ZIRKON

1	2	3
	Передпосівні культиватори	LEMKEN КОМПАКТОР LEMKEN KORUND
ALPEGO	Глибокорозрихлювачі	Механічний глибокорозрихлювач craKer KD Механічний глибокорозрихлювач craKer KE Механічний глибокорозрихлювач craKer KF Глибокорозрихлювач sKat K1 Глибокорозрихлювач sKat K2 Складний глибокорозрихлювач Mega craKer KX

Джерело: складено автором на основі [23]

Окрім техніки компанія реалізовує запасні частини до техніки. В електронному каталозі на сайті компанії значиться 287 339 артикулів різних запчастин доступних до замовлення, з яких більше 10 тис. до початку військових дій були наявні на складах представництв ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» в Україні.

Управління складами здійснюється за допомогою спеціально розробленої комп'ютерної системи, що дає можливість миттєво надати відповідь про наявність необхідної деталі та в найкоротші терміни доставити її на місце призначення.

Ще одним напрямком роботи компанії є сервіс та ремонт сільськогосподарської техніки. ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» пропонує два формати послуги: мобільний сервіс та стаціонарний сервіс. Сервісна служба компанії має в розпорядженні 30 спеціально оснащених сервісних авто, які виїжджають в поля для оперативного усунення неполадок або проведення планового технічного обслуговування техніки на території клієнта. У переліку стаціонарних послуг капітальний ремонт двигунів, капітальний ремонт трансмісій і редукторів, передсезонний плановий ремонт. Для зручності клієнта усі стаціонарні послуги супроводжуються додатковими послугами транспортування техніки, демонтаж та монтаж агрегатів.

Сервісна служба укомплектована відповідними автомобілями з повним переліком необхідного для ремонту інструменту та спеціального обладнання. Сервісні інженери постійно проходять спеціалізовані навчання в Німеччині та Україні, відпрацьовують отримані знання на практиці, проводять навчання

механізаторів наших клієнтів безпосередньо в господарствах.

Представництва ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» були розташовані так, щоб знаходитися якомога ближче до своїх споживачів, щоб мати змогу надавати оперативні послуги технічного обслуговування, ремонту та оренди сільськогосподарської техніки. Велика частина представництв ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» була розміщена саме на сході України. У зв'язку з російською військовою агресією та початком військових дій в Україні у 2022 році ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» вимушено було перемістити свої представництва на безпечні західні території України. На даний час компанія «АГРОТЕХСОЮЗ» відновлює та продовжує відбудовувати партнерські зв'язки з агровиробниками та постачальниками, вивчає потреби всіх своїх стейкхолдерів, вивчає нові пропозиції, які склалися для представництв на нових для них західних територіях України.

ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» розвивається та розширює спектр своїх послуг - надає кредитні і лізингові програми фінансування техніки, має 30 сервісних авто для діагностики та ремонту техніки безпосередньо «в полі», здійснює комп'ютеризоване управління складськими запасами тощо.

Ключовим завданням поточної стратегії підприємства є забезпечити сільгоспвиробників надійною технікою, професійним сервісом та якісними запчастинами для прибуткового господарювання. Досягнення цього завдання супроводжується за допомогою активної соціальної політики компанії – проведення навчань для клієнтів та інші заходи.

Також підприємство працює над досягненням Цілей сталого розвитку – здійснює свій внесок у підтримку економічної стабільності, екологічного балансу та соціальної справедливості. У 2017 році компанія «АГРОТЕХСОЮЗ» стала підписантом Глобального договору ООН [26]. Як підписант Глобального договору ООН, ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» ставить перед собою завдання здійснити внесок у реалізацію окремих Цілей сталого розвитку, а саме підтримка здоров'я і благополуччя співробітників, підвищення якості освіти і забезпечення нарощення професійного потенціалу,

участь у створенні умов гідної роботи та економічного зростання, підтримка індустріалізації, інновацій та розвитку інфраструктури, внесок у сталий розвиток міст та спільнот, а також дотримання вимог відповідального споживання [27].

Оцінити вплив зовнішніх та внутрішніх факторів підприємства, визначити ключові загрози та запас можливостей можна за допомогою SWOT-аналізу (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

SWOT-аналіз ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

	Можливості А. Розширення ринку збуту. Б. Розширення товарного асортименту.	Загрози А. Зниження платоспроможності клієнтів (виробників с/г продукції). Б. Підвищення конкурентоспроможності у сегменті.
Сильні сторони Офіційний дилер провідних світових виробників с/г техніки. Високий рівень обслуговування. Великий асортимент та налагоджена логістика поставки запчастин.	A13 Підприємству варто Оптимізувати збутову політику та відкривати нові представництва, так як воно має великі конкурентні переваги.	A123 «АГРОТЕХСОЮЗ» може розробити програми лояльності для клієнтів, за умовами яких допомагатиме здавати в оренду їхню техніку для отримання додаткових прибутків для обох сторін.
	B2 Підприємству варто розширити асортимент (техніка нових брендів, техніка для тваринництва, допоміжна техніка тощо).	B1 Так як «АГРОТЕХСОЮЗ» є офіційним дилером, то компанія може встановлювати вигідніші для клієнтів ціни, ніж конкуренти, а також постійно підвищувати рівень допоміжних послуг.
Слабкі сторони Лінійна організаційна структура. Обмежений асортимент техніки, ремонтом якої займається компанія. Відсутня стратегія сталого розвитку.	A1 Створення нової організаційної структури допоможе вивільнити трудові ресурси та спрямувати їх на відкриття нових представництв.	A2 Підприємство може надавати послуги з ремонту будь-якої придбаної у них техніки, що допоможе виробникам с/г продукції продовжити термін її експлуатації.
	B2 Компанії варто підвищувати кваліфікацію майстрів ремонтників, які зможуть займатися ремонтом будь-якої техніки.	B3 Розробка та дотримання стратегії сталого розвитку стане додатковою конкурентною перевагою.

Джерело: складено автором на основі [23]

В дослідженні, проведеному з використанням SWOT-аналізу для підприємства ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» визначено по дві ключових можливості та загрози, а також по три сильні та слабкі сторони. Далі в

кожному із чотирьох полів розглянуті усі можливі комбінації між можливостями, загрозами, сильними та слабкими сторонами. Таким чином визначено вісім заходів, які повинні увійти до розробки нової інвестиційної стратегії розвитку ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

2.2. Діагностика фінансово-економічного стану ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства. Діагностику економічного стану підприємства почнемо з аналізу основних економічних показників (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Основні економічні показники діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

№	Показник	Роки			Відхилення 2021 р. до 2019 р.	
		2019	2020	2021	+/-	%
1	Чистий дохід, тис. грн.	814425	1018512	1599686	785261	96,4
2	Валовий прибуток, тис. грн.	77260	171939	213566	136306	176,4
3	Чистий прибуток, тис. грн.	30245	55499	75839	45594	150,8
4	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	579925	593900	730609	150684	26,0
5	Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	58306	43924	33033	-25273	-43,4
6	Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	521619	546788	693802	172183	33,0
7	Середньооблікова чисельність працівників, осіб	104	100	102	-2	-1,9
8	Фондовіддача	13,97	23,19	48,43	34,46	246,7
9	Фондомісткість	0,07	0,04	0,02	-0,05	-71,4
10	Фондоозброєність, тис. грн /ос.	560,61	439,2	323,81	-236,8	-42,2
11	Продуктивність праці, тис. грн. /ос.	7831,0	10185,1	15683,2	7852,2	100,3
12	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,56	1,86	2,31	0,75	48,1

Джерело: складено автором на основі даних Звіту про фінансовий стан ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» за 2019-2021 рр.

Чистий дохід протягом 2019 – 2021 років мав позитивну тенденцію,

тобто збільшувався. Таким чином, результати підприємства 2019 року в порівнянні з 2021 роком збільшилися майже в 2 рази (96,4%). Така ж ситуація спостерігається щодо валового та чистого прибутку, які збільшилися в 2021 на 176,4% та 150,8% відповідно, в порівнянні з 2019 роком.

Проаналізувавши отримані результати, можна зробити висновок, що ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» забезпечена основними засобами в достатній мірі, так як це комерційне, а не виробниче підприємство. Зменшення показника фондомісткості 2019 року в 3,5 разів порівняно з 2021 роком є позитивною тенденцією для розвитку підприємства. Крім цього, оскільки величина фондівіддачі вказує на те, скільки продукції отримано з кожної гривні та визначає економічну ефективність використання діючих основних виробничих фондів, то ми можемо зробити висновок, що використання підприємством основних фондів покращується.

Загальновідомо, що баланс (звіт про фінансовий стан) відображає на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Характеристика майна підприємства та джерел його формування за балансом наведені в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5.

Характеристика майна підприємства та джерел його формування за балансом ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Показники	На 31.12.2019		На 31.12.2020		На 31.12.2021		Відхилення 2021 р. до 2019 р.		
	тис. грн.	пито-ма вага, %	тис. грн.	пито-ма вага, %	тис. грн.	пито-ма вага, %	+, -	%	п.с.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
АКТИВИ									
1. Необоротні активи:	55632	9,3	32216	5,4	33849	3,9	-21783	-39,2	-5,4
в т.ч. основні засоби	55626	9,3	32214	5,4	33843	3,9	-21783	-39,2	-5,4
нематеріальні активи	0	0	2	0,0003	6	0,001	6	-	0,001
незавершені капітальні інвестиції	6	0,001	0	0	0	0	-6	-100	0

Продовження табл. 2.5

2. Оборотні активи	540370	90,7	553206	93,5	834398	96,0	294028	54,4	5,3
в т.ч. запаси	318960	53,5	186432	31,5	233280	26,8	-85680	-26,9	-26,7
дебіторська заборгованість	186085	31,2	313297	52,9	331917	38,2	145832	78,4	7,0
грошові кошти	22492	3,8	27414	4,6	236187	27,2	213695	950,1	23,4
витрати майбутніх періодів	1258	0,2	557	0,1	873	0,1	-385	-30,6	-0,1
інші оборотні активи	11575	1,9	25506	4,3	32141	3,7	20566	177,7	1,8
3. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	0	0	6375	1,1	1173	0,1	1173	-	0,1
Баланс	596002	100	591797	100	869420	100	273418	45,9	0
<i>ПАСИВИ</i>									
1. Власний капітал	243638	40,9	299137	50,5	374976	43,1	131338	53,9	2,3
в т.ч. зареєстрований капітал	4000	0,7	4000	0,7	4000	0,5	0	0	-0,2
додатковий капітал	77	0	77	0	0	0,0	-77	-100	0
нерозподілений прибуток	239561	40,2	295060	49,9	370976	42,7	131415	54,9	2,5
2. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	2998	0,5	12156	2,1	4543	0,5	1545	51,5	0
3. Поточні зобов'язання і забезпечення	349366	58,6	280504	47,4	489901	56,3	140535	40,2	-2,3
БАЛАНС:	596002	100	591797	100	869420	100	273418	45,9	0

Джерело: складено автором на основі даних Звіту про фінансовий стан та Звіту про фінансові результати ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» за 2019-2021 рр.

Аналізуючи дані таблиці 2.5., увагу слід звернути що за досліджуваний період валюта балансу зросла на 273418 тис. грн. або 45,9%. Вартість необоротних активів за цей період зменшилася на 21783 тис. грн. або 39,2%. А ось що стосується вартості оборотних активів за період 2019-2021 років, то вона навпаки збільшилася на 294028 тис. грн. або 54,4%.

Власний капітал за період 2019-2021 років зріс з 243638 тис. грн. до 374976 тис. грн. або на 53,9%. І це збільшення відбулося за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку, що є позитивним для стану

підприємства.

Таблиця 2.6

Механізм формування фінансових результатів діяльності

ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Показники	Роки			Відхилення 2021	
	2019	2020	2021	р. до 2019 р.	
				+, -	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	814425	1018512	1599686	785261	96,42
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	737165	846573	1386120	648955	88,03
Валовий: прибуток (збиток)	77260	171939	213566	136306	176,43
Інші операційні доходи	66192	94054	57600	-8592	-12,98
Адміністративні витрати	21412	25861	77151	55739	260,32
Витрати на збут	59659	62741	83028	23369	39,17
Інші операційні витрати	15452	107008	16404	952	6,16
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	46929	70383	94583	47654	101,55
Фінансові витрати	1031	3228	2555	1524	147,82
Інші витрати	-	-	73	73	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	36884	67681	92486	55602	150,75
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	30245	55499	75839	45594	150,75

Джерело: складено автором на основі даних Звіту про фінансовий стан та Звіту про фінансові результати ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» за 2019-2021 рр.

Аналіз основних показників звіту про фінансові результати показав, що ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» ефективно використовує ресурси, що задіяні в основній діяльності підприємства.

Аналізуючи механізм формування фінансових результатів діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» (табл. 2.6) слід зазначити, що чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за період дослідження має позитивну динаміку, тобто збільшився на 785261 тис. грн., або на 96,42%. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) також збільшилася на 648955 або на 88,03%, що не могло не відбитися на чистому

фінансовому результати – прибутку, який зріс з 30245 тис. грн. у 2019 р. до 75839 тис. грн. в 2021 р.

Негативним є той факт, що за аналізований період інші операційні витрати зросли на 6,16%, а фінансові витрати збільшилися на 147,82%. Щодо операційних доходів, то вони зменшилися на 12,98%. Не дивлячись на це, така ситуація мінімально впливає на роботу підприємства і тому ми можемо спостерігати за продовженням тенденції зростання прибутковості.

Аналіз основних фондів показав, що на забезпечення оборотними активами сильно впливає спеціалізація підприємства (ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» не виробниче, а комерційне підприємство), тому зважаючи на цю умову можна зробити висновок, що воно достатньо забезпечене основними засобами. Так як не всі абсолютні показники прибутковості відображають об'єктивний рівень ефективності діяльності підприємства, доцільно провести розрахунок коефіцієнтів фінансової стабільності та видів рентабельності.

В табл. 2.7 наведена динаміка показників оцінки фінансового стану ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

Таблиця 2.7

Динаміка показників оцінки фінансового стану
ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Показники	Роки			Відхилення 2021 р до 2019 р.
	2019	2020	2021	
				+, -
1. Коефіцієнт загальної ліквідності	1,55	1,97	1,70	0,16
2. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,06	0,10	0,48	0,42
3. Коефіцієнт автономії	0,43	0,51	0,43	0
4. Коефіцієнт фінансової стабільності	0,69	1,02	0,76	0,07
5. Коефіцієнт забезпеченості власними засобами	0,35	0,48	0,41	0,06
6. Коефіцієнт оборотності активів	1,40	1,71	2,19	0,79
7. Коефіцієнт оборотності власного капіталу	3,56	3,75	4,75	1,18
8. Рентабельність власного капіталу, %	13,24	20,45	22,50	9,26

Джерело: складено автором на основі даних Звіту про фінансовий стан та Звіту про фінансові результати ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» за 2019-2021 рр.

Отже, поточні активи ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» покривають короткострокові зобов'язання майже вдвічі (значення коефіцієнта 1,7 у 2021 році), що є позитивним фактором, адже він збільшився на 0,16 в порівнянні з 2019 роком. Значення коефіцієнта абсолютної ліквідності у 2021 році є найбільшим за останні 3 роки, та близький до нормативного значення ($K_{ал} \geq 0,5$). Це означає, що у 2021 році у найближчий час до моменту складання балансу може бути погашено 48% поточної заборгованості.

ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» є фінансово стійкою, здатною проводити прогнозовану діяльність в довгостроковій перспективі. Велика частина активів компанії фінансуються за рахунок постійного капіталу і довгострокових зобов'язань. Це говорить про те, що ризик банкрутства мінімальний.

Фінансова стійкість компанії ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» зростає, адже значення показника виросло з 0,35 в 2019 р. до 0,41 в 2021 р. Протягом всього періоду коефіцієнт вищий нормативного і компанія здатна профінансувати 41% всіх своїх оборотних активів за рахунок власного капіталу. Залежність від позикового капіталу є прийнятною.

Дані показують, що ефективність використання активів компанії ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» підвищується. Якщо в 2019 р на кожну гривню залучених коштів було надано послуг на суму 1,40 гривень, то в 2021 р - вже 2,19.

Оборотність власного капіталу ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» зростає, і на кінець періоду дослідження було реалізовано сільгосптехніки і надано послуг на суму 4,75 гривень на кожну гривню залучених коштів. Це позитивна тенденція, викликана стрімким зростанням доходу компанії.

Показник рентабельності власного капіталу має позитивну тенденцію: поступове підвищення рівня рентабельності протягом 2019–2021 років. Тобто він показує, що власний капітал використовується.

2.3. Оцінка існуючої системи управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Досягнення очікуваного ефекту від інвестиційної діяльності можливо забезпечити за допомогою формування та реалізації відповідної системи управління інвестиційною діяльністю підприємства, котра повинна стати інструментом раціонального використання інвестицій, передусім доцільності визначення їх обсягів та структури, вибору пріоритетів інвестування та підвищення ефективності використання інвестиційних ресурсів. Впорядкована та налагоджена система управління є запорукою ефективної діяльності будь-якого підприємства. В свою чергу ефективне управління інвестиційною діяльністю сприяє стабільності та ліквідності підприємства, можливості отримувати прибуток, при цьому покриваючи всі свої витрати.

Управління інвестиційною діяльністю підприємства – це складова частина загальноекономічної системи управління підприємством, яка має свою мету, принципи побудови та виконує певні функції. Оскільки інвестиційна діяльність спрямована на розвиток виробництва, його технологічне вдосконалення, отримання прибутку, нарощування капіталу, то управління інвестиційною діяльністю виступає підсистемою системи управління підприємством, яка спрямована на створення передумов для підвищення ефективності інвестиційних процесів та всієї діяльності підприємства загалом [28].

Управління інвестиційною діяльністю підприємства являє собою процес вибору, обґрунтування і залучення інвестиційних ресурсів з метою реалізації інвестиційної політики підприємства, спрямованої на збільшення доходів, зростання добробуту власників майна і членів трудового колективу, і сприяє підвищенню економічного потенціалу підприємства, конкурентоспроможності, вирішенню соціальних завдань [29].

Досліджуючи існуючу систему управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» можна констатувати, що здійснює систему

управління інвестиційною діяльністю керівництво ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

Впорядкована та налагоджена система управління інвестиційною діяльністю є запорукою ефективної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ», використовуючи набір інструментів і методів управління інвестиційною діяльністю, а саме кадрове, правове, інформаційно-технічне, організаційне, методичне, фінансово-економічне забезпечення системи управління інвестиційною діяльністю підприємства, враховуючи постійні зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі діяльності підприємства, система управління інвестиційною діяльністю визначає порядок, послідовність і регламентацію дій щодо впливу суб'єктів управління інвестиційною діяльністю на об'єкти.

На рис. 2.3 представимо послідовність елементів існуючої системи управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

прогнозування та планування	• передбачає визначення перспектив та майбутнього стану діяльності підприємства за допомогою реалізації інвестицій, формування мети і завдань управління інвестиційною діяльністю підприємства, формування його інвестиційної стратегії розвитку
організація	• передбачає процес створення структури управління інвестиційною діяльністю у загальній структурі управління, розробку інвестиційних проєктів, формування інвестиційного портфеля, визначення необхідних обсягів інвестиційних ресурсів та джерел їх формування
мотивація	• передбачає спонукання усіх працівників до ефективної діяльності для досягнення цілей організації. Правильна мотивація спонукає працівників до об'єднання зусиль, чіткого розподілу обов'язків, активізації творчого потенціалу, що сприятиме досягненню поставлених цілей
облік і аналіз	• передбачає ведення обліку фінансових і капітальних інвестицій, інвестиційних надходжень і витрат, аналіз інвестиційного клімату та галузі досліджуваного підприємства, показників його господарської діяльності, аналіз плану капітальних вкладень, джерел фінансування інвестиційних проєктів, ефективності довгострокових вкладень, оцінка ефективності інвестицій
контроль та моніторинг	• передбачає визначення ефективності управлінських рішень і в разі необхідності внесення необхідних коректив, проведення постійного нагляду та контролю за процесом освоєння інвестицій, управління інвестиційними процесами. Мета контролю – сприяти відповідності фактичних результатів запланованим.
регулювання та координація	• передбачає розробку, реалізацію інвестиційної діяльності.

Рис. 2.3 Елементи існуючої системи управління інвестиційною діяльністю у ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ».

За результатами проведеного дослідження окреслимо наступні завдання, з яких сформована система управління інвестиційною діяльністю в ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»:

- визначення основних напрямів інвестиційної діяльності відповідно до фінансової та загальної стратегій розвитку підприємства;
- оцінка інвестиційної привабливості об'єкта інвестування;
- визначення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів;
- оцінка ефективності реалізації інвестиційних проєктів;
- формування інвестиційного портфеля враховуючи прийнятні ризики і рівень прибутковості;
- контроль інвестиційної діяльності

Система управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» реалізується через інвестиційних менеджерів (що передбачено їх посадовими обов'язками), які входять у склад відділу по продажу техніки.

Досліджуючи стан зовнішнього інвестиційного середовища доцільно звернути увагу на поняття інвестиційного клімату. Інвестиційний клімат - це середовище, в якому здійснюється інвестиційна діяльність на національному, галузевому чи регіональному рівнях. Інвестиційний клімат характеризує загальні умови інвестування, тобто створює загальний фон для інвестиційної привабливості на всіх рівнях.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства, яка пов'язана з наявністю у підприємства певної сукупності переваг, визначається наявністю потенційних інвесторів, котрі мають бажання розмістити свій капітал, а також системою інструментів, які дають змогу цей капітал використовувати з максимальною ефективністю [30].

Інвестиційна привабливість – це інтегральний показник, що характеризує доцільність інвестування визначеного об'єкта з позицій конкретного інвестора. Існуючі методики оцінювання інвестиційної привабливості передбачають розрахунок інтегрального показника, що ґрунтується на коефіцієнтах майнового стану, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості; ділової активності з урахуванням їх відносної значимості та рівня дотримання нормативних значень і характеру динаміки [31]. Кваліфікована оцінка інвестиційного клімату та інвестиційної

привабливості повинна сприяти прийняттю оптимальних рішень під час вибору об'єкта інвестування

З метою управління інвестиційною діяльністю було проведено оцінку інвестиційної привабливості ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» згідно з авторською методикою, що побудована на основі підходу Скалюк Р. В. та Лоїк О. І. [32] та полягає у виокремленні та дослідженні конкретних складових для комплексного аналізу інвестиційної привабливості підприємства. В межах кожної з них можна самостійно обирати показники, що будуть найбільш точно характеризувати стан підприємства. Отже, система показників обрана для ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» представлена в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз основних складових комплексної оцінки інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

№	Основні складові комплексної оцінки інвестиційної привабливості підприємства	Рік		
		2019	2020	2021
1.Привабливість продукції підприємства для споживача				
1.1.	Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	737165	846573	1386120
1.2.	Коефіцієнт рентабельності продажу	3,71	5,45	4,74
2.Кадрова привабливість				
2.1.	Середня кількість працівників, осіб	104	100	102
2.2.	Коефіцієнт постійності кадрів	0,854	0,941	0,851
2.3.	Витрати на оплату праці, грн.	34616	40341	88861
3.Територіальна привабливість				
3.1.	Кількість представництв на початок року	6	7	7
3.2.	Середня площа сільськогосподарських угідь в областях, де функціонує «АГРОТЕХСОЮЗ», тис. га.	1530,23	1495,90	1470,69
4.Фінансова привабливість				
4.1.	Коефіцієнт ділової активності	0,501	0,597	1,54
4.2.	Коефіцієнт фінансової стійкості	0,787	1	0,526
4.3.	Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	13,24	20,45	22,5
5.Екологічна привабливість				
5.1.	Здійснення заходів з екологізації діяльності підприємства, де 1 – здійснюються, 0 – не здійснюються	1	1	1
5.2.	Витрати на охорону навколишнього середовища в тих регіонах, де функціонує "АГРОТЕХСОЮЗ", тис. грн.	828357	1864040	1025932
5.3.	Штрафи за екологічні порушення, грн.	0	0	0

6	Соціальна привабливість			
6.1	Реалізація КСВ-практик, де 1 – реалізуються, 0 – не реалізуються	1	1	1

Джерело: складено автором на основі [23]

Система управління інвестиційною діяльністю підприємства ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» спрямовано в першу чергу на покращення інвестиційної привабливості компанії.

Також ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» активно працює над підвищення привабливості продукції для споживача. На сайті компанії є детальний опис кожного виду техніки на продаж, що супроводжується реальними відео техніки в роботі. Також багато медіа-матеріалів розміщується на офіційній сторінці «АГРОТЕХСОЮЗ» в Facebook. Окрім цього компанія регулярно проводить курси та навчання по роботі з технікою для клієнтів. «АГРОТЕХСОЮЗ» використовує сервісне обслуговування як інструмент маркетингу для утримання та підвищення прихильності клієнтів.

Інші складові інвестиційної привабливості підприємства розвиваються значно меншими темпами, тому можна припустити, що принцип єдності різноспрямованих напрямків у формуванні інвестиційної привабливості ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» порушено, а вектор розвитку зміщено на підвищення ефективності інвестиційної діяльності та підвищення привабливості продукції для споживача.

Компанія ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» активно розвивалася та нарощувала свої виробничі можливості, що було аналітично доведено за результатами розрахунків основних фінансово-економічних показників діяльності підприємства у попередньому підрозділі роботи. Невід’ємною частиною діяльності компанії було інвестування у розширення своїх ринків збуту та ефективності каналів просування товарів та послуг, з чого і складалася питома частина інвестиційної діяльності підприємства станом на кінець 2021 року.

Основним напрямком в системі управління інвестиційною діяльністю керівництво ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» вважало вихід на нові ринки, що є

одним з найбільш ефективних напрямків розвитку інвестиційної діяльності торгівельних підприємств, що підтверджує раціональність та обґрунтованість вибору перспектив розвитку Товариства. Більше того, розвиток мережі підприємств-дистриб'юторів аграрної техніки також є виправданим з точки зору поточних потреб аграріїв: високий рівень зносу сільськогосподарської техніки негативно впливає на ефективність її використання, у той самий час попит на сільськогосподарську продукцію зростає, тому забезпечення сільськогосподарських підприємств якісною та доступною технікою стає вирішальним моментом не тільки для продавців цієї техніки та її споживачів, а й більшості галузей економіки, які потребують сільськогосподарську продукцію для власної діяльності: харчова, легка промисловість тощо [33].

Так, у 2018 році було відкрито новий центральний офіс у с. Путрівка Київської області, а з жовтня 2021 року компанія стала авторизованим дилером техніки CLAAS в Київській області.

ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» зарекомендував себе на ринку дистриб'юторів сільськогосподарської техніки як сучасна, постійно оновлююча підходи до ведення бізнесу компанія з молододою командою професіоналів, які невпинно шукають нові, нестандартні шляхи вирішення поточних ринкових ускладнень.

В рамках системи управління інвестиційною діяльністю у загальній Програмі розбудови компанії, за планом географічного розширення ринків збуту керівництвом ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» було прийнято рішення, а саме будівництво сервісного центру у Харківській області (2021-2026 р.р.). Був розрахований План реалізації та інвестиційні і поточні витрати, пов'язані з впровадженням нового сервісного центру, опис яких висвітлено нижче.

Особливості даного інвестиційного проєкту полягали у тому, що саме ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» не здійснює будівництво даного комплексу і не фінансує поточні конструкторські операції. Цим займається інша юридична особа, яка пов'язана із ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» спільним кінцевим бенефіціаром – ТОВ «Крона- Калинівка», основна діяльність якої згідно

класифікації КВЕД - 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна. Таким чином усі витрати та забезпечення необхідної документації, дозволів тощо несе ТОВ «Крона-Калинівка», а ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» після завершення будівельних робіт буде укладати з ТОВ «Крона-Калинівка» договір довгострокової оренди даного сервісного центру на ринкових умовах.

З вище описаних деталей співпраці ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» з ТОВ «Крона-Калинівка» впливає дещо не стандартний підхід до формування переліку капітальних (інвестиційних) витрат проєкту та визначення грошових потоків у результаті діяльності нового сервісного центру.

Перелік основних статей витрат, а також їхні прогностичні значення, сформовані маркетинговим відділом ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» представлені та систематизовані у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Інвестиційні та поточні витрати, пов'язані з впровадженням нового сервісного центру у Харківській області (тис. грн)

Рік / Група витрат	2021	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Інвестиційні витрати</i>						
Основні засоби:						
- транспортні засоби	10643	3791	-	-	-	-
- обладнання	3768	881	-	-	-	-
- меблі	230	0	-	-	-	-
- техніка	1527	143	-	-	-	-
Маркетингові заходи	4132	-	-	-	-	-
CLAAS тренінги для персоналу	1180	-	-	-	-	-
Разом	21480	4815	-	-	-	-
<i>Поточні витрати забезпечення діяльності</i>						
Оренда сервісного центру	2716	2716	2716	2716	2716	2716
Заробітна плата та відрахування	16324	16410	17106	17916	19089	19790
Матеріали	2670	2882	2887	2906	3244	3172
Послуги третіх сторін	1745	3352	3739	4263	4784	5346
Амортизація	4822	4317	4453	4487	4761	4761
Інші витрати	3351	2513	2879	3381	3889	4450
Разом	31628	32191	33780	35668	38483	40236

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

До інвестиційних витрат на запуск проєкту планувалося віднести вартість закупленого обладнання, споруд та інших основних засобів, необхідних для здійснення або обслуговування діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ». Також до даних витрат відносився разовий курс по навчанню нового персоналу від одного з основних контрагентів Товариства – CLAAS. До інвестиційних витрат також належали витрати на розробку та впровадження нового маркетингового плану для активного просування продукції та послуг на новому регіональному ринку [34].

Таким чином з таблиці 2.9 можна стверджувати, що для запуску діяльності сервісного центру у перший рік функціонування проєкту необхідно більше двадцяти одного мільйону гривень в основному на закупку основних засобів.

Таблиця 2.10

План реалізації впровадження нового сервісного центру у Харківській області
на період 2021 – 2026 років

План реалізацій		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Комбайни	Місткість ринку, шт.	550	570	600	650	700	750
	Частка регіону, %	6	6	6	6	6	6
	Місткість ринку регіону, шт.	33	34,2	36	39	42	45
	Частка ринку компанії, %	28	27	29	31	33	35
	Обсяг реалізації, шт.	9	9	11	12	14	16
	Собівартість продукції, тис. грн.	7 109	7 109	7 215	7 324	7 433	7 545
	Маржа, %	12	12	12	12	12	12
	Дохід реалізації одиниці, тис. грн.	853	853	866	879	892	905
	Дохід від реалізації загальний, тис. грн.	7 882	7 935	9 102	10 694	12 438	14 341
Трактори	Місткість ринку, шт.	2 000	2 500	2 100	2 150	2 200	2 250
	Частка регіону, %	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3
	Місткість ринку регіону, шт.	106	132,5	111	114	117	119
	Частка ринку компанії, %	13	9	10	12	13	14
	Обсяг реалізації, шт.	14	12	11	13	15	17
	Собівартість продукції, тис. грн.	4 058	4 058	4 119	4 181	4 244	4 307
	Маржа, %	12	12	12	12	12	12
	Дохід реалізації одиниці, тис. грн.	487	487	494	502	509	517
	Дохід від реалізації загальний, тис. грн.	6 711	5 872	5 667	6 575	7 541	8 629

Продовження табл. 2.10

Інше	Дохід від реалізації загальний, тис. грн.	13 738	64 416	67 785	79 638	91 811	105 263
Разом дохід від реалізації, тис. грн		28 331	37 659	39 112	48 453	55 895	64 117

На основі даних відділу маркетингу ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ», а саме: місткість товарного ринку, частка ринку регіону, частка Товариства на ринку збуту, маржі на собівартості, узгодженої договором з постачальником – було розраховано планові показники доходу від реалізації тракторів, комбайнів, а також інших найменувань, сервісних послуг та реалізації запчастин.

За таких умов, відповідно до плану реалізації компанія «АГРОТЕХСОЮЗ» очікувала стабільний ріст обсягів реалізації та доходу. Для оцінки інвестиційної привабливості проєкту було визначено суму грошових потоків від реалізації проєкту. Сума грошового потоку у результаті діяльності проєкту визначається як різниця доходів та поточних витрат діяльності сервісного центру. Результати представлені у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11

Вихідні дані для розрахунку основних показників інвестиційного проєкту сервісного центру у Харківській області ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ», тис. грн

Рік / Категорія	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Доходи від реалізації	28 331	39 112	41 277	48 453	55 895	64 117
Витрати діяльності	31 628	32 191	33 780	35 668	38 483	40 236
Грошові потоки	-3 297	6 921	7 497	12 785	17 412	23 881
Інвестиційні витрати	21 480	4 815	-	-	-	-

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

Також, наступним етапом були проведені розрахунки основних показників ефективності реалізації інвестиційного проєкту: показники чистої приведеної вартості (NPV), внутрішньої ставки дохідності (IRR), індексу дохідності (PI), терміну окупності (PP), дисконтований строк окупності (DPP), модифікованої внутрішньої норми дохідності (MIRR) та коефіцієнту рентабельності (ROI) [35].

Важливим моментом при розрахунку більшості з наведених вище показників є визначення ставки дисконтування. Ставка дисконтування називають показник, що застосовується для визначення поточної вартості грошових потоків, які прогножуються на майбутні періоди часу [36]. З економічної точки зору ставка дисконтування представляє собою норму доходності на вкладений капітал з урахуванням ризиків, які несе інвестор.

Для проєкту був застосований універсальний підхід до визначення ставки дисконтування як альтернативи вкладання активів із мінімальними ризиками – довгостроковий депозит. Середня ставка за довгостроковими кредитами у національній валюті для суб'єктів господарювання на даний період розрахунків становила 10,43%. Результати визначення показників для даного проєкту зазначені у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12.

Показники ефективності інвестиційного проєкту сервісного центру
у Харківській області ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Показник	Значення
NPV, тис. грн.	17 231
IRR	17%
PI	1,74
Payback Period, років	5,25
DPP	5,3
MIRR	12%
ROI	0,37

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

Таким чином за даними таблиці 2.12 були зроблені висновки про ефективність інвестиційного проєкту в рамках управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ». Чиста теперішня вартість проєкту є додатнім значенням і, більше того, складала понад сімнадцять мільйонів гривень. Внутрішня норма дохідності становить 17%, що є більшим за ставку дисконтування (безризикового інвестування), тобто вкладання грошей у даний проєкт є більш вигідним, ніж оформлення депозиту. Індекс дохідності

мав значення більше, за одиницю, тобто підтверджує ефективність проєкту та можливість отримання виправданих грошових надходжень від реалізації проєкту. Термін окупності та дисконтований строк окупності відображають, що інвестиційні витрати будуть «відшкодовані» за рахунок діяльності нового сервісного центру на п'ятому році його функціонування. Модифікована внутрішня норма дохідності становила 12%, тобто майбутня вартість грошового потоку більша за поточну вартість інвестиційних витрат на 12%. Коефіцієнт рентабельності інвестицій розрахований на рівні 0,37, тобто 1 гривня інвестиційних витрат приносила би 37 копійок прибутку у результаті впровадження інвестиційного проєкту.

Таблиця 2.13

Основні показники інвестиційного проєкту
у період 2021 – 2026 рр.

Показник	Рік					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Грошові потоки	-3 297	6 921	7 497	12 785	17 412	23 881
Інвестиційні витрати	21 480	4 815	0	0	0	0
Заробітна плата, відрахування	16 324	16 410	17 106	17 916	19 089	19 790
Амортизація	4 822	4 317	4 453	4 487	4 761	4 761

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

Отже, передбачалося, що розширення ринку збуту у Харківській області з економічної точки зору було виправданим та окупилося би вже на п'ятому році своєї діяльності, забезпечивши підприємство додатковим джерелом доходу.

Проте, внаслідок російської військової агресії ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» в 2022 році вимушено було призупинити даний проєкт інвестиційної діяльності.

2.4. Напрями удосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ»

Підприємства, що розвиваються під час війни, можна умовно поділити на декілька основних видів:

1. Підприємства, що займаються оснащенням війни (ті ж, що працювали у військовому секторі і раніше, або ті, що перепрофілювались). Деякі підприємства зараз отримують величезні замовлення від держави для забезпечення потреб ЗСУ.

2. Підприємства, яким довелось перенести своє виробництво, працівників, і всі процеси в інше місце, тобто зробити релокейт. Очевидним рішенням для продовження діяльності стала зміна місця перебування працівників та зміна місця виробництва. Безумовно, такі зміни є дорогими та займають досить багато часу, проте для багатьох компаній це дійсно стало єдиним варіантом виживання. Основною проблемою таких компаній є логістика виробництва, основних засобів та майна в безпечне місце, об'єднання працівників, їх підтримка та перелаштування на новий лад, пошук нових ринків збуту та зміна логістичних ланцюжків.

3. Підприємства, що залишились у вразливих регіонах та продовжують роботу в складних умовах, окупації, під загрозою обстрілу та інших небезпеках, виробництво яких напрямую залежить від місця перебування, переїзд є неможливим.

4. Нові підприємства, що створюються на відносно безпечній території для підтримки економіки, задоволення дефіциту на певні продукти, з соціальної причини для підтримки спільноти чи навіть просто з метою отримання прибутку.

Зав результатами детального аналізу діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ», визначення його позицій на ринку та аналізу основних напрямів інвестиційної діяльності загалом, які були розглянуті у роботі, було визначено, що наразі найбільш оптимальним, на нашу думку, для

підприємства-дистриб'ютора сільськогосподарської техніки є саме перенесення підприємства на нові територіальні ринки, на безпечну західну частину України.

Оскільки будівництво нового територіального представництва у Харківській області було призупинено, ми вбачаємо за раціональне рішення продовжити роботу в системі управління інвестиційною діяльністю, а саме вихід на нові ринки, розпочати будівництво сервісного центру у Вінницькій області як програму по територіальному розширенню компанії на найближчі 5 років.

Так як поточний підхід керівництва компанії до будівництва та, відповідно, обліку витрат на створення нового сервісного центру через співпрацю з ТОВ «Крона-Калинівка» дійсно спрощує процедури, пов'язані зі зведенням нової будівлі та споруд до неї, та забезпечує високу результативність впровадження проєкту, ми пропонуємо притримуватись цього ж самого підходу і при впровадженні нового проєкту у новому регіоні. Тобто будівництво сервісного центру у Вінницькій області ми пропонуємо проводити саме за рахунок співпраці з ТОВ «Крона-Калинівка».

Виходячи з цієї інформації, а також зважаючи на те, що до областей з найбільшою питомою вагою у валовій аграрній продукції входить Вінницька область [37], нами було сформовано висновок про доцільність першочергового територіального розширення мережі товариства починаючи саме з Вінницької області, що також забезпечить зручність розташування сервісних центрів з точки зору логістики.

Дана пропозиція є обґрунтованою з точки хору потенційних обсягів реалізації й, відповідно, - чистого грошового потоку у результаті діяльності нового сервісного центру у Вінницькій області. Основні інвестиційні та поточні витрати на створення та забезпечення діяльності сервісного центру у Вінницькій області, а також результативні показники його впровадження будуть нами розраховані та проаналізовані у наступному пункті роботи.

Отже, підводячи підсумки наведених та обґрунтованих пропозицій

щодо підвищення ефективності інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» нашими рекомендаціями є продовження поточної інвестиційної діяльності Товариства у рамках запровадження програми територіального розвитку. Пропозиція полягає у наступному етапі розбудови починаючи з 2023 року у Вінницькій області за участі ТОВ «Крона-Калинівка». Для обґрунтування усього визначеного вище нами було досліджено частку Вінницької області у забезпеченні сільськогосподарських підприємств відповідної сільськогосподарською технікою та складений план реалізації товариства під умови ведення бізнесу у Вінницькій області на 2023-2028 роки. (див. табл. 2.14).

Таблиці 2.14

План реалізації у Вінницькій області протягом 2023 – 2028 років

План реалізацій		2023	2024	2025	2026	2027	2028
Комбайни	Місткість ринку, шт	700	750	770	800	830	850
	Частка регіону, %	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1
	Місткість ринку регіону,шт.	39	40	42	46	49	53
	Частка ринку компанії, %	25	26	27	29	31	32
	Обсяг реалізації, шт.	10	11	12	13	15	17
	Собівартість продукції,тис грн.	7 109	7 109	7 215	7 324	7 433	7 545
	Маржа, %	12	12	12	12	12	12
	Дохід реалізації одиниці, тис. грн.	853	853	866	879	892	905
	Дохід від реалізації загальний, тис грн	8 280	8 993	9 975	11 774	13 752	15 435
Трактори	Місткість ринку, шт.	2 200	2 250	2 300	3 210	3 250	2 380
	Частка регіону, %	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
	Місткість ринку регіону,шт.	157	196	165	169	173	176
	Частка ринку компанії, %	11	12	13	16	16	17
	Обсяг реалізації, шт.	17	24	22	26	27	30
	Собівартість продукції, тис. грн.	4 058	4 058	4 119	4 181	4 244	4 307
	Маржа, %	12	12	12	1	12	12
	Дохід реалізації одиниці, тис. грн.	487	487	494	502	509	517
	Дохід від реалізації загальний, тис. грн.	8 404	11 555	10 829	13 114	13 796	15 507
	Дохід від реалізації загальний, тис. грн.	28 733	32 917	36 209	39 829	43 812	48 194

Продовження табл. 2.14

Разом дохід від реалізації, тис грн	45 416	53 465	57 012	64 718	71 360	79 136
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Складено автором на основі власних розрахунків

Основні засоби підприємство закуповує для всіх сервісних центрів однакове й у одного постачальника, вартість тренінгу CLAAS також є незмінною й, відповідно до корпоративної соціальної відповідальності, підприємство забезпечує усіх робітників однаковими умовами праці, незалежно від регіону, тому витрати а оплату праці також залишаються незмінними [38]. Таким чином розрахуємо основні витрати на створення та витрат на забезпечення поточної діяльності нового сервісного центру у Вінницькій області. Результати наведені у таблиці 2.15.

Таблиця 2.15

Інвестиційні та поточні витрати, пов'язані з впровадженням нового сервісного центру у Вінницькій області (тис. грн)

Рік / Група витрат	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<i>Інвестиційні витрати</i>						
Основні засоби:						
- транспортні засоби	13 583	4 838	-	-	-	-
- обладнання	4 809	1 124	-	-	-	-
- меблі	294	-	-	-	-	-
- техніка	1 949	182	-	-	-	-
Маркетингові заходи	5 274	-	-	-	-	-
CLAAS тренінги для персоналу	1 506	-	-	-	-	-
Разом	27 415	6 145	-	-	-	-
<i>Поточні витрати забезпечення діяльності</i>						
Оренда сервісного центру	2 994	2 994	2 994	2 994	2 994	2 994
Заробітня плата та відрахування	23 202	24 055	25 258	26 521	27 847	29 239
Матеріали	3 661	3 308	3 473	3 647	3 829	4 021
Послуги третіх сторін	4 545	5 078	5 332	5 599	5 879	6 173
Амортизація	5 787	5 787	6 077	6 381	6 700	7 035
Інші витрати	3 500	4 005	4 205	4 416	4 636	4 868
Разом	43 690	45 228	47 340	49 557	51 885	54 330

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

З наведених у таблиці даних видно, що на основі прогнозних даних відділу маркетингу та запропонованих нами коригувань відповідно до особливостей регіону на створення нового сервісного центру у Вінницькій області необхідно майже 27,5 млн грн у 2023 році капітальних інвестицій на забезпечення основними засобами та формування нового маркетингового плану.

Економічний ефект від будівництва сервісного центру у Вінницькій області – так само як і вид поточного інвестиційного проекту компанії буде оцінюватись, виходячи з основних показників ефективності інвестиційного проекту: чиста приведена вартість (NPV), внутрішня ставки дохідності (IRR), індекс дохідності (PI), термін окупності (PP), дисконтований строк окупності (DPP), модифікована внутрішня норма дохідності (MIRR) та коефіцієнт рентабельності (ROI) [39].

Для визначення чистих грошових потоків від інвестиційного проекту нами було відкориговано план реалізації Товариства під умови Вінницької області. У результаті чого нами було обґрунтовано доцільність розташування нового сервісного центру саме у Вінницькій області [40].

Таким чином, базуючись на даних плану реалізацій товариства у Вінницькій області вище та статей витрат, наведених у табл. 2.15, розрахуємо суму грошового потоку від діяльності проєктованого нового сервісного центру у Вінницькій області.

Таблиця 2.16

Вихідні дані для розрахунку основних показників інвестиційного проекту сервісного центру у Вінницькій області, тис. грн

Рік / Категорія	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Доходи від реалізації	45 416	53 465	57 012	64 718	71 360	79 136
Витрати діяльності	43 690	45 228	47 340	49 557	51 885	54 330
Грошові потоки	1 726	8 236	9 672	15 161	19 475	24 806
Інвестиційні витрати	27 415	6 145	-	-	-	-

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

Найбільш поширеними методами визначення ставки дисконтування

можна назвати напутні: модель оцінки капітальних активів САМР (метод оцінки власного капіталу), метод визначення ставки дисконтування на основі середньозваженої вартості капіталу WACC (Weighted Average Cost of Capital), кумулятивний метод. Розглянемо більш детально кожний з них.

За моделлю САМР ставка дисконтування формується на основі ставки доходу від безризикових інвестицій та додаткової ставки, що компенсує інвестиційну невизначеність. Для цілей цього методу беруться до уваги рівні доходності акцій, тому можна зробити висновок, що даний метод є оптимальним для застосування у країнах з розвиненим фондовим ринком, якою Україну покищо вважати не можна [41].

Суттю наступної моделі – середньозваженої вартості капіталу WACC – є розрахунок мінімально допустимого рівня доходності проєкту, основна складність якого полягає у врахування усередненого ризику, притаманного підприємству в цілому, а не конкретному проєкту, необхідність врахування терміну «життя» проєкту [42].

Кумулятивний метод проводить оцінку факторів, що акумулюють ризик недоотримання прогнозних доходів. Рівень достовірності визначення на його основі ставки дисконтування цілком залежить від кваліфікації експерта, що проводить оцінку, і носить суб'єктивний характер.

Тому, враховуючи спільні риси серед перелічених вище моделей та недоліки, пов'язані із складністю розрахунків, для проєкту був застосований універсальний підхід до визначення ставки дисконтування як альтернативи вкладання активів із мінімальними ризиками – довгостроковий депозит [43]. За даними Національного банку України станом на 31 грудня 2022 року середня ставка за довгостроковими кредитами у національній валюті для суб'єктів господарювання становила 10,43%. Використовуючи дану ставку як дисконт проведено необхідні розрахунки. Результати визначення показників для даного проєкту зазначені у таблиці 2.17.

Проведемо розрахунок основних показників ефективності інвестиційного проєкту у Вінницькій області. Наведемо розрахунки основних

показників ефективності інвестиційного проєкту у Вінницькій області.

Спочатку визначимо суму дисконтованих грошових потоків:

$$DCF = \frac{1726}{(1+0,1043)^1} + \frac{8236}{(1+0,1043)^2} + \frac{9672}{(1+0,1043)^3} + \frac{15161}{(1+0,1043)^4} + \frac{19475}{(1+0,1043)^5} + \frac{24806}{(1+0,1043)^6} = 51\,239$$

Отримаємо значення у 51 239 тис. грн.

Далі розрахуємо дисконтовані інвестиційні витрати для кожного періоду:

$$DIC = \frac{27415}{(1+0,1043)^1} + \frac{6145}{(1+0,1043)^2} = 29866$$

Значення дисконтованих інвестиційних витрат за перші два роки діяльності сервісного центру становитиме 29 866 тис. грн. На основі цього розрахуємо показник чистої приведеної вартості (NPV):

$$NPV = 51239 - 29866 = 21373 \text{ (тис. грн.)}$$

Тобто теперішня вартість прибутку від діяльності сервісного центру становитиме 21 373 тис. грн.

Наступним необхідним показником є внутрішня ставка дохідності, яка була розрахована нами за допомогою функції MS Excel «BCД» або «IRR». У результаті ми отримали значення у 20% дохідності проєкту.

Далі ми розраховували показник індексу рентабельності, розрахунок якого наведено нижче.

$$PI = \frac{21373}{29866} + 1 = 1.72$$

Для розрахунку модифікованої внутрішньої норми дохідності було проведено наступні дії:

$$MIRR = \left(\sqrt[6]{\frac{\sum_{k=1}^6 CF_k \times (1+0,1043)^{6-k}}{29866}} - 1 \right) \times 100\% = 16\%$$

Результати розрахунків разом із відповідними показниками ефективності проєкту у Вінницькій області наведені у наступній таблиці.

Показники ефективності інвестиційного проєкту сервісного центру
у Вінницькій області у порівнянні із відповідними показниками
для проєкту Харківської області

Показник	Значення для проєкту у Вінницькій області	Значення для проєкту у Харківській області
NPV, тис. грн.	21 373	17 231
IRR	20%	17%
PI	1,72	1,74
Payback Period, років	4,9	5,25
DPP	5,0	5,3
MIRR	16%	12%
ROI	0,30	0,37

Джерело: складено автором на основі власних розрахунків

Таким чином за даними наведеної вище таблиці можемо зробити наступні висновки про ефективність інвестиційного проєкту у Вінницькій області: чиста теперішня вартість проєкту є додатнім значенням і, більше того, має більше значення за чисту теперішню вартість проєкту у Харківській області, складає понад двадцять один мільйонів гривень; внутрішня норма дохідності становить 20%; індекс дохідності має значення більше, за одиницю, тобто підтверджує ефективність проєкту та можливість отримання виправданих грошових надходжень від реалізації проєкту і навіть є наближеним до двійки значенням [44]; термін окупності та дисконтований строк окупності відображають, що інвестиційні витрати будуть «відшкодовані» за рахунок діяльності нового сервісного центру на п'ятому році його функціонування; модифікована внутрішня норма дохідності становить 16%; коефіцієнт рентабельності інвестицій розрахований на рівні 0,3, тобто 1 гривня інвестиційних витрат принесе 30 копійок прибутку у результаті впровадження інвестиційного проєкту.

Отже за проведеним вище аналізом можна стверджувати, що запропонований нами проєкт на безпечних територіях України є ефективним та забезпечить підприємству розширення ринків збуту та отримання додаткового прибутку, тобто інвестиція є виправданою [45].

Розглянемо ще один напрямок удосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ». Багато компаній пов'язані з військовою промисловістю і стабільно працюють та мають багато замовлень [46]. Можемо оцінювати перспективу їхнього розвитку як досить позитивну як в короткостроковому періоді, так і в довгостроковому, адже під час війни дані компанії забезпечують підтримку боротьби з ворогом, а в мирний час увага буде сфокусована на їхньому розвитку задля підготовки до можливої майбутньої небезпеки.

Проте особливо варто звернути увагу на ті підприємства, які напряду не пов'язані з військовою промисловістю. Очевидно, що на більшість таких підприємств війна впливає негативно і приносить надзвичайно багато втрат та ризиків, що були описані в попередньому розділі [47].

Незважаючи на всі перешкоди, з якими зустрічаються українські підприємства, необхідно зазначити, що потенціал для розвитку як під час війни і особливо в поствоєнний час наявні. Це нелегкий шлях, проте він підтримує дещо більші принципи, ніж просту генерацію прибутку.

Щоб компанія ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» не втратила своїх потужностей, оскільки велика частина представництв ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» були розміщені на сході, та на даний момент є переміщеними на захід України, в даному аспекті пропонується, внутрішньо переміщеним представництвам ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» в рамках інвестиційної діяльності займатися ремонтом військової техніки, машин, мотоблоків, сільськогосподарською технікою, мотоциклів, усім, що в якійсь мірі застосовується наразі на війні. Дана пропозиція, на нашу думку, допоможе ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» адаптуватися в таких умовах.

Тому, наступним напрямком удосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» пропонуємо дозакупити необхідну техніку та деталі для надання послуг по ремонту військової техніки.

Сервісна служба компанії має в розпорядженні 30 спеціально оснащених сервісних авто для оперативного усунення неполадок або

проведення планового технічного обслуговування техніки. У переліку стаціонарних послуг капітальний ремонт двигунів, капітальний ремонт трансмісій і редукторів, передсезонний плановий ремонт. Усі стаціонарні послуги супроводжуються додатковими послугами транспортування техніки, демонтажем та монтажем агрегатів [48].

Безумовно, очікувати на повноцінне відновлення бізнесу в цьому році не можна, адже навіть за умов припинення війни та перемоги України, не всім підприємствам вистачить часу для повноцінного відновлення. Навіть у безпечних областях компанії мають проблеми зі збутом, закупкою сировини та змінами, що викликає інфляція [49].

Висновки до розділу 2

В межах дослідження в другому розділі роботи було розглянуто господарсько-правові засади функціонування ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ». З'ясовано, що основним видом діяльності цього підприємства є торгівля сільськогосподарською технікою та комплектуючими до неї. Представлена асортиментна лінія, яка налічує 7 брендів зі світовим ім'ям (CLAAS, AMAZONE, Steketee, Valley, Geringhoff, LEMKEN, ALPEGO). Окрім техніки компанія реалізовує запасні частини до техніки, а також надає сервісні та ремонтні послуги [9].

Аналіз основних показників звіту про фінансові результати показав, що ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» ефективно використовує ресурси, що задіяні в основній діяльності підприємства. Чистий фінансовий результат компанії представлений прибутком. Аналіз основних фондів показав, що на забезпечення оборотними активами сильно впливає спеціалізація підприємства (ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» не виробниче, а комерційне підприємство), тому зважаючи на цю умову можна зробити висновок, що воно достатньо забезпечене основними засобами. Аналіз показав позитивні значення та темпи приросту більшості показників ділової активності, ліквідності та рентабельності [50].

SWOT-аналіз підприємства допоміг виявити суттєві можливості та загрози для ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ», які ввійдуть до розробки нової інвестиційної стратегії розвитку ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ». Як підписант Глобального договору ООН, ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» ставить перед собою завдання здійснити внесок у реалізацію окремих Цілей сталого розвитку [51].

Отже, ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» - це успішне підприємство, що займається торгівлею сільськогосподарської техніки відомих світових брендів, запасних частин до неї, а також надає послуги з обслуговування та ремонту. В межах аналізу інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» з'ясовано, що головна мета підприємства полягає у забезпеченні сільгоспвиробників надійною технікою, професійним сервісом та якісними запчастинами.

В рамках системи управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» ідентифіковані основні складові комплексної оцінки інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» з метою подальшого залучення інвестицій в діяльність підприємства [52].

Представлені матеріали та розрахунок основних показників інвестиційного проєкту будівництва сервісного центру у Харківській області ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» (2021-2026 р.р.).

В контексті напрямів удосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ», за умов, які склалися в результаті військових дій в Україні найбільш оптимальним для підприємства-дистриб'ютора сільськогосподарської техніки є перенесення підприємства на нові територіальні ринки, на безпечну західну частину України. Сформовано висновок про доцільність першочергового територіального розширення мережі товариства починаючи саме з Вінницької області [53], що також забезпечить зручність розташування сервісних центрів з точки зору логістики. Представлені матеріали та розрахунки по будівництву сервісного центру у Вінницькій області протягом 2023 – 2028 років що з економічної точки зору буде виправданим, забезпечивши підприємство додатковим джерелом доходу.

Щоб компанія ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» не втратила своїх потужностей,

пропонується, внутрішньо переміщеним представництвам ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» в рамках інвестиційної діяльності займатися ремонтом військової техніки, машин, мотоблоків, сільськогосподарською технікою, мотоциклів, усім, що в якійсь мірі застосовується наразі на війні. Дана пропозиція допоможе ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» адаптуватися в таких умовах [9].

ВИСНОВКИ

Узагальнення теоретичних основ та дослідження особливостей інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» надало можливість зробити наступні висновки.

1. Інвестиційна діяльність це комплекс дій та заходів управлінського персоналу підприємства щодо забезпечення всебічного розвитку підприємства, підвищення ефективності та результативності його діяльності шляхом вкладання ресурсів у ті або інші активи.

2. Система управління у сфері інвестиційної діяльності підприємства – це складова частина загальноекономічної системи управління підприємством. Оскільки інвестиційна діяльність спрямована на розвиток виробництва, його технологічне вдосконалення, отримання прибутку, нарощування капіталу, то управління інвестиційною діяльністю виступає підсистемою системи управління підприємством, яка спрямована на створення передумов для підвищення ефективності інвестиційних процесів та всієї діяльності підприємства загалом.

3. Система показників оцінки ефективності інвестиційної діяльності підприємства дозволяє встановити доцільність впровадження інвестиційного проєкту в рамках інвестиційної діяльності підприємства. Інвестиційний аналіз у більшості випадків проводиться на основі розрахунків основних показників ефективності та доцільності певної інвестиційної ідеї. До найбільш поширених методів визначення результатів інвестиційних проєктів належать розрахунки дисконтованих грошових потоків від реалізації проєкту та ряд показників, які базуються на таких грошових потоках: динамічні та статичні. З їх допомогою можна визначити поточну вартість грошей, які будуть отримані у результаті впровадження певного інвестиційного рішення, та порівняти різні проєкти між собою задля вибору найбільш оптимального варіанту для конкретного підприємства. Не менш важливим аспектом попри розрахунок показників ефективності інвестиційних проєктів є також якісний

аналіз передумов та результатів таких дій.

4. Нормативно-правове регулювання є одним з ключових чинників зовнішнього середовища, що визначає умови функціонування підприємства в цілому та управління інвестиційною діяльністю зокрема. Законодавча база України складається з декількох рівнів, від Конституції України до підзаконних нормативно-правових актів. Інформаційне забезпечення відносин у сфері інвестиційної діяльності включає систему внутрішніх та зовнішніх інформаційних джерел, використання яких забезпечує обґрунтованість управлінських рішень у відповідній сфері.

5. ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» це підприємство, що спеціалізується на торгівлі сільськогосподарської техніки передових світових виробників (CLAAS, LEMKEN, GERINGHOFF та VALLEY). ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» є офіційним дилером провідних світових виробників сільськогосподарської техніки. Асортиментна лінія техніки, яку пропонує на продаж «АГРОТЕХСОЮЗ» налічує 7 брендів (CLAAS, AMAZONE, Steketee, Valley, Geringhoff, LEMKEN, ALPEGO). Окрім техніки компанія реалізовує запасні частини до техніки. Ще одним напрямком роботи компанії є сервіс та ремонт сільськогосподарської техніки. ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» пропонує два формати послуги: мобільний сервіс та стаціонарний сервіс.

6. ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» є підприємством, що стабільно розвивається. Аналіз основних показників звіту про фінансові результати свідчить про те, що ресурси підприємства, які задіяні в основній діяльності, використовуються ефективно. Аналізуючи механізм формування фінансових результатів діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» слід зазначити, що чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за період дослідження збільшився на 785261 тис. грн. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) також зросла на 648955 або на 88,03 %, що не могло не відбитися на чистому фінансовому результаті – прибутку, який зріс з 30245 тис. грн. у 2019 р. до 75839 тис. грн. в 2021 р. Негативним є той факт, що за аналізований період інші операційні витрати зросли на 6,16%, а фінансові витрати

збільшилися на 147,82%. Щодо операційних доходів, то вони зменшилися на 12,98%. Не дивлячись на це, така ситуація мінімально впливає на роботу підприємства і тому ми можемо спостерігати за продовженням тенденції зростання прибутковості.

7. Управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» здійснює коло суб'єктів (директор, фінансовий директор, головний бухгалтер, головний економіст, працівники відділу маркетингу та інші працівники), які виконують функції відповідно до посадових обов'язків. Досягнення очікуваного ефекту від інвестиційної діяльності можливо забезпечити за допомогою формування та реалізації відповідної системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. В рамках системи управління інвестиційною діяльністю у загальній Програмі розбудови компанії, за планом географічного розширення ринків збуту керівництвом ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» було прийнято рішення, а саме будівництво сервісного центру у Харківській області (2021-2026 р.р.).

8. Метою управління інвестиційною діяльністю ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» є ідентифікація та використання найбільш ефективних способів для підвищення рівня інвестиційної привабливості з метою подальшого залучення інвестицій та покращення всіх результатів діяльності підприємства.

9. Комплексний підхід до впровадження заходів щодо удосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» надасть можливість забезпечити цільові її рівні. Вважаємо, що заходи з удосконалення інвестиційної діяльності можна звести до двох основних напрямків: вихід на нові безпечні територіальні ринки України та розширення послуг по ремонту техніки. В контексті напрямів удосконалення інвестиційної діяльності ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ», за умов, які склалися в результаті військових дій в Україні найбільш оптимальним для підприємства-дистриб'ютора сільськогосподарської техніки є перенесення підприємства на нові територіальні ринки, на безпечну західну частину України. Сформовано

висновок про доцільність першочергового територіального розширення мережі товариства починаючи саме з Вінницької області.

10. Щоб компанія ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» не втратила своїх потужностей, пропонується, внутрішньо переміщенням представництвам ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» в рамках інвестиційної діяльності займатися ремонтом військової техніки, машин, мотоблоків, сільськогосподарською технікою, мотоциклів, усім, що в якійсь мірі застосовується наразі на війні. Дана пропозиція допоможе ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» адаптуватися в таких умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Мошляк І.О. Інвестиційна діяльність підприємства та її ефективність Університет «КРОК», м. Київ. URL: <http://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/67>
2. Войнаренко М.П., Бушовська Л.Б. Інвестиційна діяльність як об'єкт управління. *Економіка: реалії часу*, 2015. № 5(21). С. 40–44.
3. Давиденко Н. М. Аналіз інвестиційних проєктів: Навч.посіб. Київ: ЦП «Компринт», 2015, 378 .с
4. Доуртмес П.О. Теоретико-методичне забезпечення оцінювання інвестиційно-інноваційної діяльності промислового підприємства: автореф. дис. канд. екон. наук. Харків, 2018. 21 с.
5. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
6. Нкайа Б.Ж., Ларка М.І. Роль і значення інвестицій в діяльності підприємств. Стратегії інноваційного розвитку економіки України: проблеми, перспективи, ефективність. *«Фор-вард–2016»*. 7 Міжнар. наук.-практ. Internet-конф. студ. та молодих вчених. 27 грудня 2016 р. Харків: НТУ «ХПІ», 2016. С. 155–156.
7. Пічугіна Т.С. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність та зміст управління URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/5513/1/esprstp_2013_2%281%29__23.pdf
8. Малахова Ю. А. Інвестиційна активність підприємства та чинники, що її визначають. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2016. Вип. 21(2). 55-58 с.
9. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. №1560– XII(редакція від 13.02.2021 р.). URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
10. Безродна С. М. Інвестування : компендіум. Чернівці, 2013. 200 с

11. Положення «стандарт» бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07 лют. 2013 р. (редакція від 23.07.2019 р.) Проблеми економічної ефективності інвестиційної діяльності підприємств та резерви її підвищення. Наукове товариство Івана Кушніра. URL : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=33972>

12. Офіційний сайт Міністерства юстиції України URL: <https://minjust.gov.ua>

13. Положення «стандарт» бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів», затверджене Наказом Міністерства фінансів України № 87 від 13.03.1999 (редакція від 19.03.2013 р.)О

14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7). Звіт про рух грошових коштів: Міжнародний документ від 01.01.2012

15. Феєр О.В. Управління інвестиційною діяльністю підприємств у ринкових умовах. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку.* 2016. № 851. С. 140-145. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2016_851_20

16. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (редакція від 15.05.2021 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

17. Пересада А.А. Інвестиційне кредитування. Навчальний посібник. К., 2002. 272 с.

18. Ідрісова А. Р. Сутність інвестицій, інвестиційної привабливості і роль інвестиційного проектування в діяльності підприємств. *Вісник Хмельницького національного університету*, 2008. № 2. Т. 2. с. 174-176.

19. Щерба А. О. Підходи до визначення інвестицій та інвестиційної активності підприємств. *Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку.* 2016. 160-174 с.

20. Arefieva O. V., Miagkyh I. M., Solovei N. V. The impact of investment climate and financial analysis implications in making investment

decisions. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки*. 2018. № 6 (129). С. 143-152.

21. Офіційний сайт компанії ТОВ «Агротехсоюз». URL: <http://www.ats.in.ua>

22. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні". Редакція від 01.07.2021, підстава - 738-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

23. Офіційний сайт компанії ТОВ «Конкорд». URL: <https://www.konkord.biz/pro-nas/richna-finansova-zvitnist#>

24. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 11. С. 170–176. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/28.pdf

25. Войнаренко М.П., Єпіфанова І.Ю. Управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств: монографія. Вінниця : ВНТУ, 2011. 188 с.

26. Крамаренко К.М. Управління інвестиційною діяльністю підприємств в умовах сталого розвитку економіки. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Випуск 4 (21). С. 246-250. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/21_2019/40.pdf

27. Кривов'язюк І. В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2018. Вип. 31. С. 83-90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_31_19

28. Левицький В.В. Ефективність управління інвестиційною діяльністю підприємства. *ВІСНИК ЖДТУ*. 2011. № 2(56). С. 69-71.

29. Паньков О.Б. Управління інвестиційною діяльністю як базовий складник економічної безпеки підприємства. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 4(115). С. 90-93. URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2020/4_2020/18.pdf

30. Закон України «Про підприємництво» від 16.01.2003 (редакція від 29.01.2020 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
31. Скалюк Р. В. та Лоїк О. І. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 1. С. 115-122.
32. Спільник, І. В. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства за даними фінансової звітності. *Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2013. Том 14. No 2. 78-87 с.*
33. Єгорова О. М. Методичні засади оцінки ефективності інвестиційної діяльності торговельного підприємства. *Молодий вчений*. 2018. № 7(1). 263-269 с.
34. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник К.: Центр навчальної літератури, 2004. 376 с.
35. Горелов Д.О. Стратегія підприємства: навч.-метод. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] Харків: Вид-во ХНАДУ, 2010. 133 с.
36. Пріб К. А. Інвестиційна складова управління розвитком підприємства. *Інтелект XXI*. 2015. № 1. 77-85 с.
37. Давиденко Н. М. Аналіз інвестиційних проєктів: Навч.посіб. Київ: ЦП «Компринт», 2015, 378 .с
38. Проблеми інформаційного забезпечення інвестиційних проєктів та шляхи їх вирішення М. М. Матюха, к.е.н., доцент Київського національного університету технологій і дизайну URL: https://knutd.edu.ua/publications/conference/20.03.2015/Matyukha_9.pdf
39. Porter, M. E. (2008), *Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors*, Simon and Schuster, New York, 432 p.
40. Боярська М.О. Аналіз стратегії розвитку підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 5. С. 306-310.

41. Безпарточний, М. Г. Обґрунтування стратегій розвитку торговельних підприємств. *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць*. Одеський національний економічний університет. 2015. Вип. 1. No 56. 19–26 с.

42. Голян, В.А. та Лучечко, Ю.М., 2019. Капітальні вкладення в економіку України: стимулювання залучення інвестиційних потоків у сферу переробки сільськогосподарської сировини. *Економіка та держава*. 1. 15– 22 с.

43. Doing Business URL: <https://www.doingbusiness.org>

44. Всесвітній економічний форум (World economic forum) URL: <https://www.weforum.org>

45. Сторінка ТОВ «АГРОТЕХСОЮЗ» на YouControl URL: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/23516002/

46. Лівашко Т. В., Моргунова К. І. Інвестиційна привабливість підприємств. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2013. С. 101 -107.

47. Кравченко А. В., Панюхно Є. В. Інвестиційна привабливість туристичного комплексу на прикладі ПП «Беремицьке». *Міжнародна науково-практична конференція: Напрямки та перспективи розвитку парку природи «Беремицьке»*. НПУ імені М. П. Драгоманова. 2021. С. 11 – 16.

48. Ситник О. В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 23. С. 127-130.

49. Воробйов Є. О. Фактори та умови формування інвестиційної привабливості підприємства. *Науковий вісник УМО. Серія : Економіка та управління*. 2016. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvumo_2016_2_15

50. Семенчук Л. І., Мороз С. О. Інвестиційна привабливість підприємства та методи її оцінювання. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 11. С. 898 – 901.

51. Чернецька О. В. Процес управління інвестиційною привабливістю

підприємств машинобудування України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 19. С. 45—51.

52. Чумак Л. Ф., Івченко М. М. Управління інвестиційною привабливістю підприємств. *Бізнес Інформ*. 2018. №9. С. 71–76.

53. Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0095>

54. Коляда К. Г., Пуліна Т. В., Нечаєва І. А. Методика оцінки інвестиційної привабливості іт-компанії за допомогою показників аналізу акцій та інтегрального показника інвестиційної привабливості. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 19. С. 41–45.

55. Рзаєв Г. І., Вакулова В. О. Методичні підходи оцінки інвестиційної привабливості підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 1. С. 141-149.

56. Мархайчук М. М. Аналіз методик оцінювання інвестиційної привабливості в контексті інноваційного розвитку підприємства. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2012. № 4. С. 330–336.

57. Звіт про управління ТОВ Агротехсоюз за результатами 2020. URL: <https://ats.in.ua/storage/editor/files/8716ddf8225bf5c2004332b874c219f7.pdf>

58. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

59. Кривда О. В., Очеретяна О. В. Аналіз та методика управління ризиками на підприємствах деревообробної промисловості. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Вип. 2(25). 2020. С 235-240.

60. Хринюк О. С., Солосіч О. С. Інтеграція підходів теорії антикризового менеджменту в систему управління економічною безпекою підприємства. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. №1 (73). С. 137-146.

61. Тульчинська С. О., Солосіч О. С. Теоретичні та прикладні аспекти

організації рейдерської діяльності як ключова загроза забезпеченню силової складової економічної безпеки підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 12.

62. Гречко А. В., Очеретяна О. В. Дослідження еволюції наукової думки в аспектах визначення сутності поняття «сталий розвиток підприємства». *Підприємництво та інновації*. 2020. Вип. 15. С. 37-41.

63. Скотнікова Л.П. Роль інвестиційної стратегії у розвитку підприємства Вісник НТУ «ХПІ» № 19 (1295) 2018. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/161787509.pdf>

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця А.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Агротехсоюз"	за ЄДРПОУ	2020 01 01 24918458
Територія	Київська	за КАТОТТГ ¹	3221455800
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням	за КВЕД	46.61
Середня кількість працівників ²	104		
Адреса, телефон вулиця Залізнична, буд. 49, смт. Калинівка, Васильківський район, Київська обл., 42410 08623			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	-	-
первісна вартість	1001	81	81
накопичена амортизація	1002	81	81
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	6
Основні засоби:	1010	60 980	55 626
первісна вартість	1011	98 239	104 383
знос	1012	37 259	48 757
Інвестиційна нерухомість:	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборг.	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-

Продовження табл. А.1

1	2	3	4
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом І	1095	60 980	55 632
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	329 908	318 960
Виробничі запаси	1101	3 005	3 229
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	326 903	315 731
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	46 218	104 995
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	856	690
з бюджетом	1135	12 045	7 299
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	2 288
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	71 047	73 101
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	31 106	22 492
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	31 106	22 492
Витрати майбутніх періодів	1170	668	1 258
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
т. ч.: резервах довгостр. зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	11 019	11 575
Усього за розділом ІІ	1195	502 867	540 370
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	563 847	596 002

ПАСИВ	Код рядк а	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 000	4 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	77	77
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозпод. прибуток (непокр. збиток)	1420	209 316	239 561
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	213 393	243 638
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	6 977	2 998
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	9 384	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належ. виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	16 361	2 998
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	25 000	16 382
Векселі видані	1605	-	-

Продовження табл. А.1

1	2	3	4
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	3 795	-
товари, роботи, послуги	1615	224 969	245 592
розрахунками з бюджетом	1620	1 821	1 198
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 231	-
розрахунками зі страхування	1625	179	228
розрахунками з оплати праці	1630	2 941	6 066
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	54	1 126
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	75 334	78 774
Усього за розділом III	1695	334 093	349 366
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	563 847	596 002

Керівник: Дергалюк Іван Володимирович

Головний бухгалтер: Гутнова Тамара Олександрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ТОВ
«АГРОТЕХСОЮЗ» за 2019 р.**

Стаття	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	814 425	1 054 247
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховання	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(737 165)	(918 106)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	77 260	136 141
Валовий: збиток	2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	66 192	47 207
у тому числі:	2121	-	-
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(21 412)	(12 398)
Витрати на збут	2150	(59 659)	(70 637)
Інші операційні витрати	2180	(15 452)	(40 934)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-

Продовження табл. А.2

1	2	3	4
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	46 929	59 379
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	290	4
Інші доходи	2240	6	983
У тому числі: Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(10 341)	(10 989)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	(62)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фін. результат до оподат.: прибуток	2290	36 884	49 315
Фін. результат до оподаткування: збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(6 639)	(8 877)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	30 245	40 438
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	-	-

Додаток Б

Таблиця Б.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Агротехсоюз"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Київська	за ЄДРПОУ	2021 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ ¹	24918458
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням	за КОПФГ	3221455800
Середня кількість працівників ²	100	за КВЕД	240
Адреса, телефон	вулиця Залізнична, буд. 49, смт. Калинівка, Васильківський район, Київська обл., 42410 08623		46.61

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	-	2
первісна вартість	1001	81	84
накопичена амортизація	1002	81	82
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6	-
Основні засоби:	1010	55 626	32 214
первісна вартість	1011	104 383	69 693
знос	1012	48 757	37 479
Інвестиційна нерухомість:	1015	-	-
первісна вартість інвест. нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборг.	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-

1	2	3	4
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом І	1095	55 632	32 216
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	318 960	186 432
Виробничі запаси	1101	3 229	3 049
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	315 731	183 383
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	104 995	135 851
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	690	40 808
з бюджетом	1135	7 299	4
у тому числі з податку на прибуток	1136	2 288	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	73 101	136 634
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	22 492	27 414
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	22 492	27 414
Витрати майбутніх періодів	1170	1 258	557
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	11 575	25 506
Усього за розділом ІІ	1195	540 370	553 206
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	6 375
Баланс	1300	596 002	591 797

ПАСИВ	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 000	4000
Внески до незар. статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	77	77
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	239 561	295 060
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	243 638	299 137
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 998	12 156
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належ.виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	2 998	12 156
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	16 382	-
Векселі видані	1605	-	-

Продовження табл. Б.1

1	2	3	4
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	8 051
товари, роботи, послуги	1615	245 592	98 013
розрахунками з бюджетом	1620	1 198	9 679
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	2 537
розрахунками зі страхування	1625	228	211
розрахунками з оплати праці	1630	6 066	8 143
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 126	810
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	78 774	155 597
Усього за розділом III	1695	349 366	280 504
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	596 002	591 797

Керівник: Дергалюк Іван Володимирович

Головний бухгалтер: Гутнова Тамара Олександрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ТОВ
«АГРОТЕХСОЮЗ» за 2020 р.**

Стаття	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 018 512	814 425
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховання	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(846 573)	(737 165)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	171 939	77 260
Валовий: збиток	2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	94 054	66 192
у тому числі: Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(25 861)	(21 412)
Витрати на збут	2150	(62 741)	(59 659)
Інші операційні витрати	2180	(107 008)	(15 452)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-

Продовження табл. Б.2

1	2	3	4
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	70 383	46 929
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	272	290
Інші доходи	2240	254	6
У тому числі: Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(3 228)	(10 341)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фін. результат до опод.: прибуток	2290	67 681	36 884
Фін. результат до оподаткування: збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(12 182)	(6 639)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	55 499	30 245
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	-	-

Додаток В

Таблиця В.1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Агротехсоюз"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	Київська	за ЄДРПОУ	2022 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ ¹	24918458
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням	за КОПФГ	3221455800
Середня кількість працівників ²	102	за КВЕД	240
Адреса, телефон	вулиця Залізнична, буд. 49, смт. Калинівка, Васильківський район, Київська обл., 42410 08623		46.61

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	1000	2	6
первісна вартість	1001	84	37
накопичена амортизація	1002	82	31
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	32 214	33 843
первісна вартість	1011	69 693	74 822
знос	1012	37 479	40 979
Інвестиційна нерухомість:	1015	-	-
первісна вартість інвест. нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи:	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборг.	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-

Продовження табл. В.1

1	2	3	4
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	32 216	33 849
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	186 432	233 280
Виробничі запаси	1101	3 049	4 624
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	183 383	228 656
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	135 851	106 365
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	40 808	21 314
з бюджетом	1135	4	3
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахування доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	136 634	204 235
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	27 414	236 187
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	27 414	236 187
Витрати майбутніх періодів	1170	557	873
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	25 506	32 141
Усього за розділом II	1195	553 206	834 398
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	6 375	1 173
Баланс	1300	591 797	869 420

ПАСИВ	Код рядк а	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 000	4 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	77	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	295 060	370 976
Неоплачений капітал	1425	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	299 137	374 976
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	12 156	4 543
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у т. ч.: резерв довгостр. зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належ. виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	12 156	4 543
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-

Продовження табл. В.1

1	2	3	4
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	8 051	3 331
товари, роботи, послуги	1615	98 013	241 161
розрахунками з бюджетом	1620	9 679	7 166
у тому числі з податку на прибуток	1621	2 537	1 032
розрахунками зі страхування	1625	211	399
розрахунками з оплати праці	1630	8 143	17 361
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	810	1 021
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	155 597	219 462
Усього за розділом III	1695	280 504	489 901
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	591 797	869 420

Керівник: Дергалюк Іван Володимирович

Головний бухгалтер: Гутнова Тамара Олександрівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) ТОВ
«АГРОТЕХСОЮЗ» за 2021 р.**

Стаття	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 599 686	1 018 512
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
Премії підписані, валова сума	2011	-	-
Премії, передані у перестраховання	2012	-	-
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 386 120)	(846 573)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий: прибуток	2090	213 566	171 939
Валовий: збиток	2095	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	57 600	94 054
у тому числі: Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	-	-
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(77 151)	(25 861)
Витрати на збут	2150	(83 028)	(62 741)
Інші операційні витрати	2180	(16 404)	(107 008)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	-	-

Продовження табл. В.2

1	2	3	4
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	94 583	70 383
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	223	272
Інші доходи	2240	308	254
У тому числі: Дохід від благодійної допомоги	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(2 555)	(3 228)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(73)	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-
Фін. результат до оподат.: прибуток	2290	92 486	67 681
Фін. результат до оподаткування: збиток	2295	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(16 647)	(12 182)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	75 839	55 499
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	-	-